

ΤΕΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

«Χρηματοοικονομική Ανάλυση της Εταιρείας ΟΠΑΠ Α.Ε.»

ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΑΜ: 2014058

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 2018

Ευχαριστίες

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου **κ. Αντώνιο Γεωργούντζο** για την πολύτιμη υποστήριξή του.

Επιπλέον, οφείλω να αφιερώσω την πτυχιακή μου εργασία στην οικογένεια μου, για την αμέριστη συμπαράσταση που μου παρείχε σε όλα τα χρόνια της φοίτησής μου στο Τ.Ε.Ι. Πελοποννήσου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συλλογή, η καταγραφή και η ανάλυση των λογιστικών μεγεθών μιας εταιρείας, παρέχει σημαντική πληροφόρηση για τη λειτουργία της και συντελεί στη λήψη σημαντικών αποφάσεων σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στη συνέχεια γίνεται χρηματοοικονομική ανάλυση της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ για την πενταετία 2013-2017. Παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία της εταιρείας, καταγράφονται τα μεγέθη των λογιστικών της καταστάσεων και αναλύεται η διαχρονική τους πορεία. Για την ολοκλήρωση της ανάλυσης υπολογίζονται σημαντικοί αριθμοδείκτες και διεξάγονται συμπεράσματα για την ρευστότητα, την αποδοτικότητα και την δανειακή επιβάρυνση της εταιρείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες	2
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	4
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	7
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΟΠΑΠ ΑΕ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ	11
1.1 Ιστορική Αναδρομή.....	12
1.2 Εταιρική Στρατηγική.....	14
1.3 Εταιρικοί Κίνδυνοι – Αβεβαιότητες.....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΠΑΠ Α.Ε.....	24
2.1 Αρχές τήρησης Λογιστικών Καταστάσεων	24
2.1.1 Αρχή της τιμής κτήσης ή του κόστους παραγωγής.	25
2.1.2 Αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της επιχείρησης (going concern).....	25
2.1.3 Αρχή της πάγιας εφαρμογής των μεθόδων επιμέτρησης (αποτίμησης).26	
2.1.4 Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων.	26
2.1.5 Αρχή της χωριστής επιμέτρησης (αποτίμησης) των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.	27
2.1.6 Αρχή της συμφωνίας του ισολογισμού ανοίγματος με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσης.....	27

2.2	Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης - Ισολογισμός πενταετίας 2013-2017	27
2.3	Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης πενταετίας 2013-2017	32
2.4	Καταστάσεις Τάσης πενταετίας 2013-2017	34
2.4.1	Κατάσταση Τάσης Ισολογισμού.....	35
2.4.2	Κατάσταση Τάσης Αποτελεσμάτων Χρήσης	37
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	39
3.1	Αριθμοδείκτες Ρευστότητας.....	40
3.1.1	Αριθμοδείκτες Γενικής ρευστότητας (current ratio).....	40
3.1.2	Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας (quick ratio or acid ratio)	42
3.1.3	Αριθμοδείκτης Ταμιακής Ρευστότητας (cash ratio)	43
3.2	Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας.....	45
3.2.1	Αριθμοδείκτης περιθωρίου μεικτού κέρδους (gross profit margin)	45
3.2.2	Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους (Net Profit Margin/NPM – Return on Sales/ROS)	47
3.2.3	Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)	49
3.2.4	Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Επενδύσεων (Συνολικών Κεφαλαίων) – (ROA)	51
3.2.5	Αριθμοδείκτης Κέρδη ανά Μετοχή (Earnings per share).....	52
3.3	Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης.....	54
3.3.1	Αριθμοδείκτης Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης	54
3.3.2	Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια.....	56
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	58
	Βιβλιογραφία	60

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2013 –
201761

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2.1 Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης – Ισολογισμός 2013-2017.....	29
Πίνακας 2.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης πενταετίας 2013-2017	33
Πίνακας 2.3 Κατάσταση Τάσης Ισολογισμού	35
Πίνακας 2.4 Κατάσταση Τάσης Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης	37
Πίνακας 3.1 Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας.....	41
Πίνακας 3.2: Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας.....	42
Πίνακας 3.3 Αριθμοδείκτης Ταμιακής Ρευστότητας.....	44
Πίνακας 3.4 Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Μεικτού Κέρδους.....	46
Πίνακας 3.5 Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους.....	48
Πίνακας 3.6 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	50
Πίνακας 3.7 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Επενδύσεων – Συνολικών Κεφαλαίων.....	51
Πίνακας 3.8 Αριθμοδείκτης Κέρδη ανά Μετοχή.....	53
Πίνακας 3.9 Αριθμοδείκτης Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης.....	55
Πίνακας 3.10 Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια	56

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 3.1 Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Γενικής Ρευστότητας.....	41
Διάγραμμα 3.2 Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Άμεσης Ρευστότητας.....	43
Διάγραμμα 3.3 Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Ταμιακής Ρευστότητας.....	44
Διάγραμμα 3.4 Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Μεικτού Περιθωρίου Κέρδους.....	47
Διάγραμμα 3.5 Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους....	49
Διάγραμμα 3.6 Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	50
Διάγραμμα 3.7 Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Αποδοτικότητας Επενδύσεων – Συνολικών Κεφαλαίων	52
Διάγραμμα 3.8 Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Κέρδη ανά Μετοχή	53
Διάγραμμα 3.9 Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης	55
Διάγραμμα 3.10 Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια .	57

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση μιας εταιρείας, παρέχει σημαντικές πληροφορίες για τα οικονομικά της μεγέθη αλλά και για τις εφαρμοζόμενες πολιτικές κατά τη λειτουργία της. Η ανάλυση των εταιρειών βασίζεται κυρίως στα μεγέθη που παρουσιάζονται στις λογιστικές τους καταστάσεις, οι οποίες με τη σειρά τους, αποτελούν την απεικόνιση των σημαντικότερων οικονομικών μεγεθών, ενώ, οι πληροφορίες που αντλούνται από αυτές θεωρούνται ζωτικής σημασίας τόσο για την επιχείρηση, διότι βοηθούν τα στελέχη της να προβαίνουν σε διαπιστώσεις για θέματα που αφορούν την ίδια και να λαμβάνουν σχετικές με αυτά αποφάσεις, όσο και για τρίτα μέρη όπως οι πελάτες της και οι πιστωτές της.

Η πληροφόρηση που αντλείται μέσω των αναλύσεων λογιστικών μεγεθών κατέχει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και αποτελεί παράγοντα αξιοπιστίας. Μια επιχείρηση, προκειμένου να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις αλλαγές του σύγχρονου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, θα πρέπει να είναι σε θέση να συγκεντρώνει, να ελέγχει και να αξιοποιεί τις πληροφορίες εκείνες οι οποίες είναι απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία και βιωσιμότητα της.

Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι η χρηματοοικονομική ανάλυση και αποτίμηση της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ για την πενταετία 2013-2017. Αρχικά γίνεται αναφορά στην ιστορική πορεία της εταιρείας και της διαχρονικής της εξέλιξης. Στη συνέχεια καταγράφονται οι βασικοί πυλώνες στρατηγικής ανάπτυξης του Ομίλου αλλά και οι κίνδυνοι στους οποίους είναι εκτεθειμένη κατά την άσκηση της δραστηριότητας της.

Στο δεύτερο κεφάλαιο απεικονίζονται τα στοιχεία των κυριότερων οικονομικών λογιστικών της καταστάσεων. Παρουσιάζονται τα στοιχεία του Ισολογισμού και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων για την πενταετία 2013-2017. Επίσης, γίνεται υπολογισμός και παρουσίαση της διαχρονικής τους μεταβολής στο διάστημα αυτό.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται η χρηματοοικονομική ανάλυση της εταιρείας με τη χρήση αριθμοδεικτών για την διάρκεια της πενταετίας 2013-2017. Αρχικά, παρουσιάζονται, υπολογίζονται και αναλύονται οι αριθμοδείκτες ρευστότητας, ακολουθούν οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας και τέλος ακολουθούν οι αριθμοδείκτες δανειακής

επιβάρυνσης της εταιρείας. Τέλος, διεξάγονται τα συμπεράσματα μελέτης όλων των αναφερθέντων στοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΟΠΑΠ ΑΕ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ

Ο Όμιλος ΟΠΑΠ αποτελεί την κορυφαία εταιρεία τυχερών παιγνίων στην Ελλάδα και μία από τις πλέον καταξιωμένες στον κλάδο της παγκοσμίως. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1958 αποτελώντας την εθνική λοταρία της Χώρας και εισήχθηκε στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2001, κατέχοντας την αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης όλων των αριθμολαχείων που αποτελούνταν από επτά παιχνίδια, του αθλητικού στοιχήματος, που αποτελούνταν από τέσσερα παιχνίδια και των ιπποδρομιών. Η εταιρεία λειτουργεί επίσης, αποκλειστικά τα Λαχεία και Σκρατς (Ξυστό) στην Ελλάδα μέσω μιας κοινοπραξίας.

Αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Ομίλου, την αρχική δημόσια προσφορά τίτλων (IPO) ακολούθησαν τρεις ακόμα κατά τα έτη 2002, 2003 και 2005, όταν το Ελληνικό Δημόσιο μείωσε σταδιακά τη συμμετοχή του στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας. Από το 4ο τρίμηνο του 2013 η εταιρεία, μέσω διεθνούς διαγωνισμού, ιδιωτικοποιήθηκε πλήρως, γεγονός που έδωσε την απαραίτητη ώθηση για τη διασφάλιση της μελλοντικής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητάς της σε διεθνές επίπεδο.

Η διάθεση των προϊόντων του Ομίλου πραγματοποιείται μέσα από το μεγαλύτερο δίκτυο σημείων πώλησης στην Ελλάδα, τα πρακτορεία του Ομίλου, που ξεπερνούν τις 4.000 και ενεργούν ως εμπορικοί αντιπρόσωποι. Επιπρόσθετα με το δίκτυο πρακτορείων ΟΠΑΠ, η διάθεση των Σκρατς (Ξυστό) και Λαχείων επεκτείνεται περαιτέρω μέσω εναλλακτικών 3.800 σημείων πώλησης (περίπτερα, πλανόδιοι πωλητές, κλπ.).

1.1 Ιστορική Αναδρομή

Η εταιρεία ΟΠΑΠ ΑΕ, Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου ιδρύθηκε το 1958, ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), ύστερα από εξουσιοδότηση που του δόθηκε για την οργάνωση και τη λειτουργία του παιχνιδιού ΠΡΟΠΟ. Το 1964 καθιερώνονται τα ομαδικά συστήματα ΠΡΟ-ΠΟ, γνωστά από τη διεθνή εμπειρία ενώ, το 1969 γίνεται η επέκταση των διαγωνισμών του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο και η εφαρμογή νέων συστημάτων στη διαλογή των δελτίων, που προοιωνίζουν ευρύτερες τεχνολογικές αλλαγές

Την πενταετία 1974 – 1979 το ελληνικό ποδόσφαιρο αρχίζει να αναπτύσσεται με ραγδαίο ρυθμό και έντονο το ρόλο της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και καθιερώνεται πλήρως ο επαγγελματισμός. Τα μεγάλα ποδοσφαιρικά σωματεία των Εθνικών Κατηγοριών μετατρέπονται σε ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες (ΠΑΕ), ενώ οι ποδοσφαιριστές σε επαγγελματίες αθλητές, που εκμισθώνουν τις υπηρεσίες τους στις προαναφερόμενες εταιρείες, μέσω σχετικών συμβολαίων ορισμένου χρόνου. Η περίοδος αυτή υπήρξε από τις πλέον παραγωγικές σε ότι αφορά την προώθηση έργων αθλητικής υποδομής με την άμεση συμβολή του ΟΠΑΠ, ο οποίος και αποτέλεσε τον οικονομικό υποστηρικτή της σχετικής προσπάθειας των αρμόδιων κρατικών παραγόντων (<http://investors.opap.gr/el-GR/about-us/our-history>).

Τη δεκαετία 1980 – 1990 συνεχίζονται τα μακρόπνοα δημόσια έργα σχετικά με την ανάπτυξη της αθλητικής υποδομής της χώρας. Σημαντική ποιοτική αλλαγή της περιόδου αυτής είναι η προσπάθεια των αρμοδίων να αποσυνδέσουν τον ΟΠΑΠ από τη μονοσήμαντη σχέση του με τον αθλητισμό και να τον θέσουν στον ευρύτερο χώρο της πολιτισμικής ανάπτυξης. Έτσι, το γνωστό από το 1959 σλόγκαν ΟΠΑΠ: "Στην Υπηρεσία του Αθλητισμού" δίνει τη θέση του στο "ΟΠΑΠ: Στην Υπηρεσία του Αθλητισμού και του Πολιτισμού". Το 1989 ο αριθμός των πρακτορείων συνεχίζει να αυξάνεται φθάνοντας τις 4.000 περίπου και ο ΟΠΑΠ καθίσταται συνδεδεμένο μέλος της Association Europeenne des Lotteries et Lottos d' Etat (AELLE), η οποία είχε ιδρυθεί το 1983. Εγκαινιάζεται επίσης, το νέο μηχανογραφικό κέντρο του Οργανισμού, χάρη στο οποίο παρέχεται η δυνατότητα διοργάνωσης και άλλων τυχερών παιχνιδιών εκτός ΠΡΟ-ΠΟ. (<http://investors.opap.gr/el-GR/about-us/our-history>).

Στη δεκαετία 1990 – 2000 η εταιρεία επεκτείνεται αναφορικά με τη διάθεση παιχνιδιών. Συγκεκριμένα, το 1990 εισάγεται το ΛΟΤΤΟ, το 1993 εισάγεται το ΠΡΟΤΟ, το 1996 εισάγεται το ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ και το 1997 εισάγεται το ΤΖΟΚΕΡ. Το 1999 αποτελεί το έτος αναγέννησης του Ομίλου, καθώς μετατρέπεται σε Ανώνυμη Εταιρεία με το Ελληνικό Δημόσιο ως το μοναδικό μέτοχο και καταρτίζεται το καταστατικό λειτουργίας της. Σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας, η Ανώνυμη Εταιρεία μετονομάζεται σε «Οργανισμό Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.» (σε συντομογραφία «ΟΠΑΠ Α.Ε.»).

Την επόμενη δεκαετία 2000 – 2010, η εισαγωγή παιχνιδιών συνεχίζεται. Πιο συγκεκριμένα, το 2000 εισάγεται το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, το 2002 εισάγεται το Extra 5 & Super 3 και το 2003 εισάγεται το ΚΙΝΟ.

Ορόσημο στην ιστορία του ΟΠΑΠ αποτελεί το έτος 2001, όπου και η εταιρεία εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αθηνών ενώ το 2004 γίνεται η ίδρυση της ΟΠΑΠ Παροχής Υπηρεσιών Α.Ε. & της ΟΠΑΠ International LTD.

Σήμερα ο ΟΠΑΠ έχει εξελιχθεί σε όμιλο εταιρειών, στον οποίο ανήκουν οι παρακάτω θυγατρικές (<https://corporate.opap.gr/profil-etairias>):

- * ΟΠΑΠ Cyprus Ltd: Ιδρύθηκε το 2003, στο πλαίσιο της διεθνούς στρατηγικής επέκτασης της ΟΠΑΠ, προκειμένου να διεξάγει στην Κύπρο τα παιχνίδια που διαθέτει η μητρική εταιρία πλην του ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ.
- * ΟΠΑΠ Sports: Πρόκειται για την κυπριακή εταιρεία αθλητικών στοιχημάτων OPAP GloryLtd που απέκτησε η ΟΠΑΠ (90% το 2003 και επιπλέον 10% το 2008), με στόχο την παρουσία της στον κλάδο του προκαθορισμένου στοιχήματος στην Κύπρο. Στα τέλη του 2010 η OPAP GloryLtd μετονομάστηκε σε ΟΠΑΠ Sports.
- * ΟΠΑΠ International Ltd: Ιδρύθηκε το 2004 στην Κύπρο, με στόχο την υποστήριξη της στρατηγικής επέκτασης των λειτουργιών της Εταιρείας στο εξωτερικό, την εισαγωγή νέων παιχνιδιών και την αναβάθμιση των υφισταμένων σε διεθνή κλίμακα.
- * ΟΠΑΠ Παροχής Υπηρεσιών Α.Ε.: Ιδρύθηκε το 2004 με κύριο σκοπό την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε σχέση με επιχειρησιακές λειτουργίες και ανάγκες της ΟΠΑΠ.
- * OPAP INVESTMENT LTD: Ιδρύθηκε στην Κύπρο, με σκοπό τη διοργάνωση, διεξαγωγή και διαχείριση πάσης φύσεως τυχερών παιγνίων, στιγμιαίων λαχειών και στοιχημάτων προκαθορισμένης ή και μεταβλητής απόδοσης (<https://corporate.opap.gr/profil-etaireias>)

1.2 Εταιρική Στρατηγική

Το όραμα του Ομίλου είναι να καθιερωθεί ο ΟΠΑΠ ως μία εταιρεία ψυχαγωγίας και τυχερών παιγνίων παγκόσμιου επιπέδου. Το στρατηγικό πλαίσιο έχει ως πυλώνες οκτώ στρατηγικές προτεραιότητες (<http://investors.opap.gr/el-GR/about-us/our-strategy>).

➤ **Τα πάντα για τον πελάτη**

Ο πρώτος πυλώνας εταιρικής στρατηγικής του Ομίλου έχει ως στόχο την κατανόηση, την επικέντρωση και τη συνεχή βελτίωση για την ικανοποίηση του πελάτη. Προς την κατεύθυνση της κατανόησης, ο Όμιλος επενδύει σε περισσότερα εργαλεία - πόρους για τη βαθύτερη δυνατή κατανόηση των αναγκών πελατών - καταναλωτών σε Ελλάδα και Κύπρο. Επίσης, δημιουργεί προφίλ των πελατών, τόσο των υφιστάμενων όσο και των μελλοντικών (με ταυτόχρονο στόχο περισσότερους νέους & γυναίκες) και έχει εισάγει ένα ενισχυμένο πρόγραμμα επιβράβευσης πελατών.

Για την βελτίωση των σχέσεων με τους πελάτες, θέτει ως επίκεντρο την ικανοποίηση του πελάτη με τη θέσπιση σαφών, πελατοκεντρικών δεικτών απόδοσης. Ακόμη, διατηρεί την επικοινωνία μαζί τους βελτιώνοντας το επίπεδο και το εύρος της επικοινωνίας με τη χρήση νέων εργαλείων επικοινωνίας όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δίνοντας βαρύτητα στη γνώμη των πελατών για την ανάπτυξη των προϊόντων της.

➤ **Επένδυση στο δίκτυο**

Ο στρατηγικός αυτός πυλώνας επικεντρώνεται στα πρακτορεία του Ομίλου, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες αλλά και τους ανθρώπους.

Αναφορικά με τα πρακτορεία, προάγεται η αναβάθμιση των καταστημάτων και η βελτιστοποίηση τους βάσει του σχεδίου ανάπτυξης του δικτύου. Επιπλέον, εξελίσσεται ο σχεδιασμός των πρακτορείων με την εισαγωγή διεθνών βέλτιστων πρακτικών με σεβασμό στα τοπικά χαρακτηριστικά. Τέλος, από το 2017 προωθείται ο εκσυγχρονισμός με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών, βελτιωμένων υποδομών και νέων βασικών συστημάτων συναλλαγών.

Αναφορικά με τα προϊόντα – υπηρεσίες, εισάγονται νέες υπηρεσίες προώθησης συσκευών self-service, νέων προϊόντων και νέων υπηρεσιών

(ToraDirect). Επιπρόσθετα, γίνονται αυξημένες επενδύσεις για την αντιμετώπιση παράνομων δραστηριοτήτων που συντελούν στην προστασία των δικτύων του Ομίλου.

Όσον αφορά τους ανθρώπους που απαρτίζουν το δίκτυο του Ομίλου, προάγεται η ευθυγράμμιση των συμφερόντων του ΟΠΑΠ και των Πρακτόρων, οι οποίοι είναι οι πρεσβευτές του ΟΠΑΠ στις τοπικές κοινωνίες. Επιπλέον, υποστηρίζεται η ανάπτυξη μέσω της επέκτασης του υφιστάμενου προγράμματος RetailExcellence, της υποστήριξης και της εκπαίδευσης των πρακτόρων. Ακόμη, λειτουργεί Ομάδα Υψηλών Επιδόσεων για τη βελτιωμένη διαχείριση απόδοσης, την παροχή κινήτρων και την τήρηση των πολιτικών συμμόρφωσης.

➤ **Ανάπτυξη των ανθρώπων**

Ο πυλώνας για τους ανθρώπους του Ομίλου στοχεύει στην προσέλκυση, ανάπτυξη, δέσμευση και τη διατήρηση.

Για την προσέλκυση ανθρώπων, ο Όμιλος προσελκύει νέους συνεργάτες με ειδικά προγράμματα αποφοίτων και προγράμματα άσκησης μαθητείας. Προσπαθεί να κατανοήσει την αγορά εφαρμόζοντας πρόγραμμα αξιολόγησης των πιθανών θέσεων απασχόλησης σε σχέση με τη διαθεσιμότητα ικανών στελεχών στην αγορά και παρέχει σύγχρονο περιβάλλον εργασίας.

Για την ανάπτυξη των ανθρώπων λειτουργεί ακαδημία ΟΠΑΠ παρέχοντας εξατομικευμένα εκπαιδευτικά πλάνα όπως το Πρόγραμμα Ικανοτήτων & Ανάπτυξης Ηγεσίας και η Προώθηση του Ρόλου των Γυναικών σε Εταιρικές Πρωτοβουλίες. Επίσης, λειτουργεί Πρόγραμμα Ενημέρωσης Νέων Εργαζόμενων/Πρακτόρων και αναθεωρημένο πρόγραμμα διαχείρισης απόδοσης για όλο τον Όμιλο.

Για τη διατήρηση δέσμευσης των εργαζομένων, προάγεται η επικοινωνία με βελτιωμένη, αμφίδρομη εσωτερική επικοινωνία και αναγνώριση εργαζόμενων καθώς έχει συσταθεί Επιτροπή Επικοινωνίας Εργαζόμενων με έμφαση στις κοινωνικές και αθλητικές εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες «υγιούς ζωής». Ακόμη, προάγεται η συμμετοχή στις διάφορες δραστηριότητες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του ΟΠΑΠ.

Η διατήρηση των εργαζομένων συντελείται με τη επιβράβευση τους μέσω της δημιουργίας ελκυστικών πακέτων Αμοιβών & Παροχών και της διεύρυνσης των δυνατοτήτων τους για εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους εσωτερικά στον Όμιλο. Επιπλέον, υπάρχει δομημένη διαχείριση ταλέντων και σχεδιασμός πλάνων διαδοχής.

➤ **Δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών παγκόσμιων προδιαγραφών**

Για την ενίσχυση αυτού του πυλώνα, υπάρχει άμεση επισκόπηση όλων των προϊόντων από τον Επικεφαλής Προϊόντων, βελτιώνονται οι αποδόσεις των ειδικών στοιχημάτων, των προσφορών και του περιεχομένου και γίνεται προώθηση συσκευών self-service. Επίσης, γίνονται αυξημένες επενδύσεις στην ανάπτυξη και τη διανομή του υποδομικού προϊόντος.

Στα νέα προϊόντα εξέχουσα θέση κατέχουν τα VLTs τα οποία παρέχουν ελκυστικές δυνατότητες τόσο για το δίκτυο πρακτόρων μας όσο και για τα καταστήματα PLAY, τα VirtualGames, τα οποία είναι δοκιμασμένα σε άλλες παρόμοιες ευρωπαϊκές και τα European Jackpots, για τα οποία γίνονται συζητήσεις για την εισαγωγή διεθνών λοτταριών στην ελληνική αγορά. Επίσης, στις νέες υπηρεσίες ανήκουν ToraDirect, μέσω των οποίων γίνεται διάθεση προϊόντων προπληρωμένης αξίας και πραγματοποιείται αναθεώρηση της στρατηγικής μεταδόσεων για τη διερεύνηση ευκαιριών και την περαιτέρω αξιοποίηση του οπτικοακουστικού υλικού.

➤ **Άνθρωποι / Πόροι**

Αυτός ο πυλώνας εξυπηρετείται από την πρόσληψη του νέου Επικεφαλής Τεχνολογίας με σημαντική εμπειρία στην αγορά, συντελώντας στην ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης σε βασικούς τομείς. Υπάρχει διαρκής αναζήτηση μακροπρόθεσμων συνεργασιών με τους καλύτερους και πιο αξιόπιστων παροχών τεχνολογίας.

Αναφορικά με τα συστήματα, υπάρχει μακροπρόθεσμη στρατηγική προσέγγιση για τη βελτίωση της ταχύτητας και της ευελιξίας των τεχνολογικών λύσεων και έχει θεσπιστεί ανοιχτή αρχιτεκτονική στις πλατφόρμες τυχερών παιγνίων για την εύκολη

ενσωμάτωση περιεχομένου και εφαρμογών. Ταυτόχρονα, συντελείται περισσότερος έλεγχος με την αύξηση του επιπέδου ελέγχου που επιτρέπει να ανταποκρίνονται καλύτερα στις απαιτήσεις των πελατών. Υπάρχει εστίαση στη βελτίωση της ψηφιακής εμπειρίας με επίκεντρο τις κινητές συσκευές για όλες τις υπηρεσίες, εσωτερικές και εξωτερικές ενώ γίνεται προώθηση νέων τρόπων πληρωμών για τους πελάτες, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας cash in/cashout στα πρακτορεία για τους διαδικτυακούς πελάτες.

➤ **Δέσμευση στην κοινωνία**

Ο πυλώνας αυτός αφορά διάφορες κοινωνικές δομές και δράσεις. Πιο συγκεκριμένα, στον τομέα της Υγείας, έγινε ανακαίνιση των δύο μεγαλύτερων Νοσοκομείων Παίδων στην Ελλάδα, «Αγία Σοφία» και «Παν. & Αγλαΐας Κυριακού» και πολλές άλλες αναγνωρισμένες δράσεις στην Κύπρο. Για τον Αθλητισμό, δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Αθλητικές Ακαδημίες ΟΠΑΠ» και για την Απασχόληση, γίνεται επιλογή και στήριξη αναπτυσσόμενων εταιρειών με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Επιπρόσθετα, υπάρχει συμμετοχή των ανθρώπων του Ομίλου στα προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τη δημιουργία ισχυρότερων δεσμών με τα προγράμματα, συμμετοχή των πελατών στα προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (π.χ. σύνδεση του Μαραθωνίου της Αθήνας με το πρόγραμμα ανακαίνισης των νοσοκομείων) και ενισχύεται η επικοινωνία με τους πελάτες σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Ταυτόχρονα, υπάρχει διαρκής βελτίωση των πολιτικών και των διαδικασιών στον Όμιλο, παρέχεται εκπαίδευση των ανθρώπων και των πελατών μας μέσω σημαντικής επένδυσης στην εκπαίδευση για την προστασία των παικτών και την ενημέρωση για την προώθηση του υπεύθυνου παιχνιδιού.

➤ **Ενίσχυση της δυναμικής της εταιρικής εικόνας**

Για τον παραπάνω στρατηγικό πυλώνα βελτιώνεται η θέση του Ομίλου στην αγορά με τη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της εταιρικής εικόνας και της προσφοράς στους πελάτες. Αυτό συντελείται με την ενίσχυση του λογότυπου «Ανθρωπάκι» και τη δημιουργία ενός νέου, απλού σλόγκαν. Επίσης, λειτουργούν επικοινωνιακές καμπάνιες 360° που υποστηρίζουν την εικόνα του ΟΠΑΠ και των προϊόντων του και

διαμορφώνεται πρόγραμμα χορηγιών και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που ακουμπά στις ανάγκες των πελατών. Στην κατεύθυνση αυτή δημιουργήθηκε ένα ισχυρό δίκτυο εσωτερικών (εργαζόμενοι, πράκτορες, συνεργάτες) και εξωτερικών πρεσβευτών της εταιρείας.

Για την αντιμετώπιση των κινδύνων στην προσπάθεια αυτή ενισχύεται η αξιοπιστία και η διαφάνεια με την εμπιστοσύνη προς τα παιχνίδια με περαιτέρω επικοινωνιακές δράσεις, με την επανεξέταση των αποδόσεων όλων των παιχνιδιών και μέγιστη δυνατή προβολή των παικτών/παιχνιδιών που κέρδισαν και την ενίσχυση του υφιστάμενου ολοκληρωμένου προγράμματος, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά, ως απόδειξη της δέσμευσής του Ομίλου.

➤ **Βελτίωση σχέσεων με το Κράτος, τη Ρυθμιστική Αρχή και άλλους αρμόδιους φορείς**

Για τη βελτίωση των σχέσεων με το Κράτος, προάγεται η συνεργασία για την αντιμετώπιση του παράνομου στοιχηματισμού μέσω της συνεργασίας με την κυβέρνηση και τις αρμόδιες αρχές για την υποβολή προτάσεων και την αντιμετώπιση του παράνομου στοιχηματισμού. Ακόμη, συντελείται η συνεργασία με την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα και τη διαρκή βελτίωση της ποιότητας του αθλητισμού στην Ελλάδα.

Αναφορικά με τις ρυθμιστικές αρχές, διατηρείται ο ανοιχτός διάλογος για σημαντικά ζητήματα και η αρμονική συνεργασία για καλύτερη κατανόηση των θεμάτων. Επίσης, ο Όμιλος λειτουργεί σε σταθερό ρυθμιστικό περιβάλλον με σαφείς διαδικασίες υποστηρίζοντας τη σχέση συνεργασίας και εμπιστοσύνης σε καθημερινή βάση (<http://investors.opap.gr/el-GR/about-us/our-strategy>).

1.3 Εταιρικοί Κίνδυνοι – Αβεβαιότητες

Σε μακροοικονομικό επίπεδο, η υλοποίηση του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας, σε συνδυασμό με την επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2017 και ταυτόχρονα η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας και από τους τρεις μεγάλους οίκους αξιολόγησης, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την επιστροφή σε τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης. Παρόλα αυτά, η ολοκλήρωση των προγραμμάτων προσαρμογής εξακολουθεί να υπόκειται σε μια σειρά από προϋποθέσεις που ενδέχεται να οδηγήσουν σε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για την επιχειρηματική δραστηριότητα, για τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Η δραστηριότητα του Ομίλου επηρεάζεται σημαντικά από το ύψος του διαθέσιμου εισοδήματος και της καταναλωτικής δαπάνης που με τη σειρά τους επηρεάζονται από τις κρατούσες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, όπως τα επίπεδα της ανεργίας, τα επιτόκια, τα επίπεδα πληθωρισμού, τα ποσοστά φορολόγησης και το ύψος της αύξησης του ΑΕΠ. Περαιτέρω, η οικονομική ύφεση, η οικονομική αβεβαιότητα και η τυχόν αντίληψη μέρους των πελατών του Ομίλου ότι οι οικονομικές συνθήκες χειροτερεύουν, μπορούν να προκαλέσουν μείωση στη χρήση των υπηρεσιών διεξαγωγής παιγνίων υπό τις διάφορες μορφές που τις παρέχει ο Όμιλος στο κοινό. Η επιστροφή στην οικονομική σταθερότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ενέργειες και τις αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα και στο εξωτερικό, καθώς επίσης και από την αξιολόγηση της Ελληνικής οικονομίας από τους διεθνείς πιστωτές στο πλαίσιο των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής. Τυχόν επιπλέον αρνητικές εξελίξεις στην οικονομία θα επηρέαζαν την ομαλή λειτουργία της ωστόσο, η Διοίκηση προσαρμόζεται διαρκώς στις καταστάσεις και διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται όλες οι απαραίτητες ενέργειες για να διατηρήσει ανεπηρέαστες τις δραστηριότητές της (Δελτίο Τύπου Οικονομικών Καταστάσεων ΟΠΑΠ ΑΕ 2017).

➤ **Κίνδυνος μεταβολής φορολογικής νομοθεσίας**

Η εμπορική δραστηριότητα του Ομίλου και ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται υπόκεινται σε διάφορους φόρους, τέλη και εισφορές όπως οι εισφορές επί των Καθαρών Εσόδων προ εισφορών (GGR), ο φόρος επί των κερδών των παικτών και ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων. Ο Όμιλος εκτίθεται στον κίνδυνο αλλαγής του υπάρχοντος φορολογικού καθεστώτος παιγνίων ή των συντελεστών φορολόγησης παιγνίων, η οποία μπορεί να επιφέρει απρόσμενη αύξηση του κόστους και να επηρεάσει αρνητικά την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του Ομίλου για αειφόρα έσοδα και πρόσθετες επενδύσεις. Ο Όμιλος επιδιώκει να ανταποκριθεί άμεσα σε κάθε πιθανή αλλαγή φορολογίας, μέσω της διατήρησης των απαιτούμενων για φορολογικό σχεδιασμό πόρων και αναπτύσσοντας σχέδια εκτάκτου ανάγκης, έτσι ώστε να εφαρμοστούν οι απαραίτητες δράσεις μείωσης των κινδύνων και ελαχιστοποίησης των συνολικών επιπτώσεων.

➤ **Πιστωτικός κίνδυνος**

Η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο επέρχεται, κατά κύριο λόγο, από τις επισφαλείς απαιτήσεις των πρακτόρων καθώς επίσης και από οφειλές πρακτόρων στις οποίες έχουν γίνει διακανονισμοί. Η κύρια πολιτική διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου είναι η καθιέρωση πιστωτικών ορίων ανά πράκτορα. Επιπλέον, ο Όμιλος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για να περιορίσει την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Επίσης, είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με τους φορείς, με τους οποίους έχει κατατεθειμένα κεφάλαια ή με τους οποίους έχει συμβατικές σχέσεις. Διαχειρίζεται τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από τους πράκτορες με διάφορους τρόπους. Κάθε πράκτορας υποχρεούται να καταβάλλει χρηματική εγγύηση προς διασφάλιση των απαιτήσεων του Ομίλου. Οι εν λόγω καταθέσεις συγκεντρώνονται και είναι στη διάθεσή του Ομίλου σε περίπτωση μη πληρωμής οφειλής από τους πράκτορες. Επιπροσθέτως, έχει θεσπιστεί ανώτατο ποσό που μπορεί να οφείλει κάθε πράκτορας ανά λογιστική περίοδο. Στην περίπτωση που τα οφειλόμενα ποσά ανά

πράκτορα υπερβαίνουν το αντίστοιχο όριο ανά λογιστική περίοδο, οι τερματικές μηχανές των πρακτόρων κλείνουν αυτόματα και δε δέχονται στοιχήματα.

➤ Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διατηρεί τον κίνδυνο ρευστότητας σε χαμηλά επίπεδα μέσω της διαχείρισης της απόδοσης των κερδών των νικητών και μέσω του σωστού σχεδιασμού του κάθε παιχνιδιού. Με εξαίρεση τα παιχνίδια προκαθορισμένης απόδοσης που βασίζονται σε αθλητικά γεγονότα, τα υπόλοιπα παιχνίδια έχουν θεωρητική απόδοση κερδών (που σχετίζεται με τα κέρδη που διανέμονται στους νικητές) και βασίζονται στην απόδοση που έχει βγει βάσει μαθηματικών υπολογισμών. Καθώς η θεωρητική απόδοση κερδών των νικητών υπολογίζεται από ένα μεγάλο αριθμό κληρώσεων, ενδεχομένως να προκύψουν αποκλίσεις στα αριθμολαχεία σε μικρό χρονικό διάστημα.

Επίσης, διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας περιορίζοντας το μέγεθος των κερδών των νικητών. Για παράδειγμα το ΚΙΝΟ έχει μέγιστο έπαθλο της τάξης του ενός εκατομμυρίου ευρώ. Αντίστοιχα κέρδη ανά στήλη ορίζονται για το παιχνίδι ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης του οποίου τα κέρδη καθορίζονται από τη σωστή πρόβλεψη των αποτελεσμάτων των αθλητικών ή άλλων γεγονότων που από τη φύση τους προσφέρονται για στοιχηματισμό. Για το παιχνίδι ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ εφαρμόζεται ολοκληρωμένη μεθοδολογία διαχείρισης του κινδύνου σε διάφορα στάδια του κύκλου των αθλητικών στοιχημάτων, θέτοντας διαφορετικά όρια στοιχηματισμού ανά άθλημα, ανά πρωτάθλημα και ανά παιχνίδι αντιμετωπίζοντας το κάθε γεγονός με διαφορετικό τρόπο.

Ανά πάσα στιγμή μπορούν να εντοπιστούν τα στοιχήματα που έχουν παιχτεί, που έχουν ληφθεί και που έχουν γίνει αποδεκτά ή όχι. Επιπλέον, η ομάδα που εκδίδει τις αποδόσεις μπορεί να παρακολουθεί κάθε στοίχημα μεγάλου χρηματικού ποσού και να διαπραγματευτεί με τον παίκτη ούτως ώστε το ποσό στοιχηματισμού να είναι εντός των ορίων έγκρισης. Τέλος, χρησιμοποιείται λογισμικό για να εντοπίσει σε πραγματικό χρόνο τα στοιχήματα που είναι ύποπτα καθώς επίσης και περιπτώσεις στημένων στοιχημάτων ή πιθανές ευκαιρίες κερδοσκοπίας.

➤ **Συναλλαγματικός κίνδυνος**

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και την Κύπρο και οι συμφωνίες που έχει συνάψει με προμηθευτές σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ είναι ελάχιστες. Τα κέρδη του Ομίλου προέρχονται από τα τυχερά παιχνίδια που πραγματοποιούνται σε ευρώ, οι εταιρικές συναλλαγές και οι εταιρικές δαπάνες εκφράζονται και πραγματοποιούνται σε ευρώ και ως εκ τούτου η Εταιρεία και ο Όμιλος δε βρίσκεται σε ουσιαστικό συναλλαγματικό κίνδυνο. Επιπρόσθετα, το μεγαλύτερο ποσοστό της βάσης του κόστους του Ομίλου είναι, είτε ανάλογη με τα έσοδα (δηλαδή κέρδη στους νικητές, προμήθεια πρακτόρων) είτε με συναλλαγές με εγχώριες εταιρείες (πχ. πληροφορικής, μάρκετινγκ) (Δελτίο Τύπου Οικονομικών Καταστάσεων ΟΠΑΠ ΑΕ 2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΠΑΠ

Α.Ε.

2.1 Αρχές τήρησης Λογιστικών Καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας αποτελούν τους πίνακες στους οποίους εμφανίζονται τα στοιχεία του ισολογισμού και ορισμένων άλλων λογαριασμών των οικονομικών μονάδων, κεφαλαιώδους σημασίας. Αποσκοπούν πρωταρχικά στην πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων εκτός επιχείρησης (μετόχων, τραπεζών, πιστωτών κτλ.). Επειδή οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται πρώτιστα για τους χρηματοδότες της οικονομικής μονάδας (μετόχους και πιστωτές), καλούνται και χρηματοοικονομικές καταστάσεις (financial statements) και η λογιστική, που ασχολείται με την κατάρτισή τους, χρηματοοικονομική λογιστική. Επιπρόσθετα, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις ενδιαφέρουν εξίσου και τους εντός της επιχείρησης μετόχους, προσωπικό κτλ. Σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό πρότυπο, οι οικονομικές καταστάσεις είναι μια δομημένη οικονομική απεικόνιση, με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά, της οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και των συναλλαγών που έχουν αναληφθεί από αυτή (Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ΔΛΠ 1).

Επιδίωξη των γενικού σκοπού οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την οικονομική θέση, την απόδοση τις ταμιακές ροές και τις μεταβολές στην οικονομική θέση μιας επιχείρησης, που είναι χρήσιμες για ένα ευρύ κύκλο χρηστών για να λάβουν οικονομικές αποφάσεις. Στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνονται οι σημερινοί και πιθανοί επενδυτές, οι εργαζόμενοι, οι δανειστές, οι προμηθευτές και άλλοι εμπορικοί πιστωτές, οι πελάτες, το κράτος και τα όργανά του και το κοινό.

Τα στοιχεία της περιουσίας των επιχειρήσεων τα οποία εμφανίζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης κ.λπ.) αποτιμώνται με βάση συγκεκριμένες αρχές, όπως αυτές καθορίζονται από την ισχύουσα ελληνική λογιστική και φορολογική νομοθεσία. Δηλαδή, για να συνταχθούν οι οικονομικές καταστάσεις απαιτούνται αρχές, δηλαδή λογικές έννοιες πάνω στις οποίες θα βασιστεί η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων.

2.1.1 Αρχή της τιμής κτήσης ή του κόστους παραγωγής.

Η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων γίνεται με βάση την αρχή της τιμής κτήσης ή του κόστους παραγωγής.

2.1.2 Αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της επιχείρησης (goingconcern)

Κατά την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης θεωρείται ως δεδομένη η συνέχιση της δραστηριότητας της επιχείρησης. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι οικονομικές καταστάσεις δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια απεικόνιση της επιχείρησης σε δεδομένη χρονική στιγμή, με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση συνεχίζει τις δραστηριότητές της με τις ίδιες περίπου συνθήκες που ίσχυαν την ημερομηνία αυτή, δηλαδή η οικονομική μονάδα δεν έχει την πρόθεση ή την ανάγκη στο άμεσα προβλεπόμενο μέλλον να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά στοιχεία της ή να περικόψει ουσιαδώς την κλίμακα των δραστηριοτήτων της.

2.1.3 Αρχή της πάγιας εφαρμογής των μεθόδων επιμέτρησης (αποτίμησης).

Οι μέθοδοι αποτίμησης εφαρμόζονται πάγια, χωρίς μεταβολές από χρήση σε χρήση. Αρχή της συντηρητικότητας. Η αρχή της συντηρητικότητας εφαρμόζεται πάντοτε και ιδιαίτερα στις κάτωθι περιπτώσεις:

- Σε κάθε χρήση περιλαμβάνονται μόνο τα κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα σε αυτή, δηλαδή οι επιχειρήσεις δεν επιτρέπεται να σχηματίζουν πρόβλεψη εσόδου, αλλά στα έσοδα της χρήσης περιλαμβάνονται μόνο τα δεδουλευμένα έσοδα, δηλαδή τα έσοδα που είναι βέβαια και εκκαθαρισμένα.
- Λαμβάνονται υπόψη όλες οι υποχρεώσεις που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος ή των προηγούμενων οικονομικών ετών, ακόμα και αν οι εν λόγω υποχρεώσεις καθίστανται εμφανείς κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας του ισολογισμού και της ημερομηνίας κατάρτισης αυτού.
- Λογίζονται οι απαραίτητες αποσβέσεις και προβλέψεις, ανεξάρτητα από το αν κατά τη χρήση προκύπτει καθαρό κέρδος ή ζημία.
- Λαμβάνονται υπόψη όλες οι προβλεπόμενες υποχρεώσεις και πιθανές ζημίες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος ή των προηγούμενων οικονομικών ετών, ακόμα και αν οι εν λόγω υποχρεώσεις ή ζημίες καθίστανται εμφανείς κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας του ισολογισμού και της ημερομηνίας κατάρτισης αυτού.

2.1.4 Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων.

Τα έξοδα και τα έσοδα που αφορούν τη χρήση λογίζονται σε αυτή ανεξάρτητα από τον χρόνο της είσπραξής τους ή της πληρωμής τους, δηλαδή εφαρμόζεται η αρχή του δουλευμένου εσόδου και εξόδου σε αντίθεση με το Δημόσιο Λογιστικό, όπου για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων του Δημοσίου εφαρμόζεται η αρχή του εισπραγμένου εσόδου και του πληρωμένου εξόδου. Άμεση συνέπεια αυτής της παραδοχής είναι η αρχή της συσχέτισης εσόδων και εξόδων.

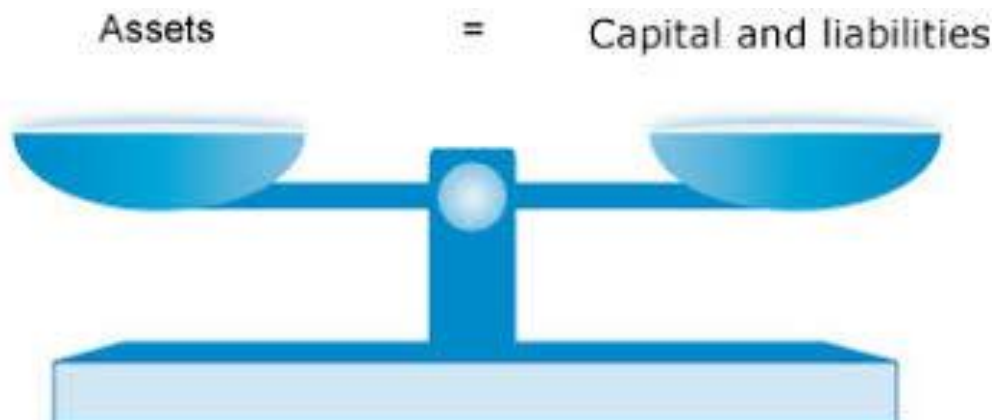
2.1.5 Αρχή της χωριστής επιμέτρησης (αποτίμησης) των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.

Τα περιουσιακά στοιχεία των λογαριασμών του ενεργητικού και του παθητικού αποτιμώνται χωριστά.

2.1.6 Αρχή της συμφωνίας του ισολογισμού ανοίγματος με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσης

Τα ποσά ανοίγματος των λογαριασμών της χρήσης πρέπει να συμφωνούν απόλυτα με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσης (Αποστόλου Α., 2015).

2.2 Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης - Ισολογισμός πενταετίας 2013-2017

Ο ισολογισμός τέλους χρήσης απεικονίζει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης στη δεδομένη χρονική στιγμή και σε ενιαίο νόμισμα. Ο ισολογισμός περιλαμβάνει τις ομαδοποιημένες αξίες των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης, όπως έχουν διαμορφωθεί στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου. Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, η κατάσταση ισολογισμού πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον εφόσον υπάρχουν σχετικά κονδύλια για τις ενσώματες ακινητοποιήσεις, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τα

άλλα περιουσιακά στοιχεία, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς αυτά, το κεφάλαιο και τα αποθεματικά, τα δικαιώματα μειοψηφίας, τις προβλέψεις, τις υποχρεώσεις και απαιτήσεις για τρέχοντες φόρους, τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις, τους εμπορικούς και λοιπούς πληρωτέους λογαριασμούς (Αληφαντής, Γ. 2008). Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα ορίζουν σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία ότι είναι ελεγχόμενοι πόροι από την επιχείρηση, οι οποίοι δημιουργήθηκαν από παρελθόντα γεγονότα και από τα οποία αναμένεται να εισρεύσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη (Γεωργίου, Α. 2003).

Στη συνέχεια ακολουθεί ο πίνακας Ισολογισμού της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ για την πενταετία 2013-2017.

Πίνακας 2.1 Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης – Ισολογισμός 2013-2017

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	1.103.206	1.087.569	1.063.227	1.041.090	1.001.442
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	30.565	27.089	32.861	45.196	86.994
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.139	1.540	1.398	940	922
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	173.354	182.104	147.604	280.604	281.945
Μακροπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις	1.385	527	112	13	2
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	36.996	31.114	24.912	21.263	40.225
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	1.346.645	1.329.943	1.270.114	1.389.107	1.411.530
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	192.617	198.455	231.115	65.433	94.270
Αποθέματα	0		280	2.350	1.927
Εμπορικές απαιτήσεις	38.314	72.523	23.391	33.667	54.360
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	16.061	15.020	17.630	50.198	29.896
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	246.992	285.998	272.416	151.648	180.454
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.593.637	1.615.940	1.542.530	1.540.755	1.591.984

ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	95.700	95.700	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	59.633	48.474	48.474	31.900	31.900
Ίδιες μετοχές			-2.719	(7.454)	(9.039)
Κέρδη εις νέο	970.708	1.022.488	1.020.827	917.975	598.462
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.126.041	1.166.661	1.162.282	1.038.121	717.023
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις		0	115.000	208.000	467.342
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	3.799	6.699	3.493	3.962	9.252
Προγράμματα παροχών προσωπικού	13.307	745	932	1.355	2.735
Προβλέψεις	48.092	49.133	57.591	32.673	29.773
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.386	5.875	5.409	5.306	7.590
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	73.584	62.452	182.425	251.296	516.693
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	165.447	0	2.097	118.689	169.171

Εμπορικές υποχρεώσεις	70.861	120.731	52.562	65.100	77.005
Υποχρεώσεις από φόρους	119.676	165.980	119.724	43.960	78.409
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	38.028	100.116	23.441	23.590	33.683
Σύνολο υποχρεώσεων	394.012	386.827	197.824	251.338	358.268
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	1.593.637	1.615.940	1.542.530	1.540.755	1.591.984

Πηγή: Ετήσια Οικονομική Έκθεση ΟΠΑΠ ΑΕ 31/12/2013 – 31/12/2017

Από τα στοιχεία του πίνακα Ισολογισμού της ΟΠΑΠ ΑΕ για την πενταετία 2013-2017, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των στοιχείων του Ενεργητικού της εταιρείας, καλύπτεται από τα άυλα πάγια και συγκεκριμένα τις ασώματες ακινητοποιήσεις. Σε όλη την πενταετία το σύνολο του λογαριασμού αυτού καλύπτει σχεδόν τα 2/3 του συνόλου. Οι ασώματες ακινητοποιήσεις περιλαμβάνουν κάθε προσδιορίσιμο μη νομισματικό ενεργητικό στοιχείο που δεν έχει υλική υπόσταση, όπως η υπεραξία της εταιρείας.

Από τα στοιχεία του Παθητικού, παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος καλύπτει από τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας και συγκεκριμένα από το λογαριασμό Κέρδη εις νέον. Αυτό μας επιτρέπει να διεξάγουμε τα πρώτα συμπεράσματα αναφορικά με τη χαμηλή εξάρτηση της εταιρείας από ξένα κεφάλαια. Σε όλη τη διάρκεια 2013-2017, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας κυμαίνεται από ½ έως πάνω από 2/3 του συνόλου, αναδεικνύοντας την ικανότητα της εταιρείας να εξυπηρετεί τις υποχρεώσεις της με Ίδια Κεφάλαια.

2.3 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης πενταετίας 2013-2017

Η κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσεως μετρά πόσο αποδοτική ήταν η λειτουργία της επιχείρησης ανάμεσα σε δύο συγκεκριμένες χρονικές στιγμές, δηλαδή ανάμεσα σε δύο ισολογισμούς. Έτσι ενώ ο ισολογισμός δείχνει την οικονομική κατάσταση της εταιρείας, τα αποτελέσματα χρήσεως το πώς πήγε η εταιρεία μια συγκεκριμένη περίοδο. Στα αποτελέσματα χρήσεως κάθε εισόδημα και δαπάνη καταγράφεται χωριστά ως τακτικά ή έκτακτα αποτελέσματα της περιόδου που πέρασε. Έτσι προκύπτουν τα κέρδη ή ζημίες της περιόδου που πέρασε. Την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεων ακολουθεί η κατάσταση διανομής κερδών, στην οποία φαίνεται πώς διανέμονται τα κέρδη της επιχείρησης (Κούκος Π. http://www.ee.teihal.gr/labs/pkoukos/Documentation/oikonomikes_katastaseis.pdf).

Στη συνέχεια ακολουθεί ο πίνακας Κατάστασης Αποτελεσμάτων της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ για την πενταετία 2013-2017.

Πίνακας 2.2: Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης πενταετίας 2013-2017

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κύκλος Εργασιών	3.504.294	3.759.713	3.603.419	3.521.958	3.684.005
- Κέρδη στους νικητές	2.835.156	3.713.018	2.736.802	2.369.303	2.482.416
- Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	-344.726	-359.879	-350.420	-402.819	-416.874
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	324.412	529.467	516.197	749.836	784.715
- Προμήθειες πρακτόρων	-21.740	529.467	-300.984	-292.830	-302.659
- Λοιπές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)				-9.912	-21.740
+ Λοιπά λειτουργικά έσοδα	20.762	28.878	43.413	43.453	38.012
- Λοιπά λειτουργικά κόστη	-99.419	0	0	0	0
Λειτουργικά έξοδα					
- Κόστος μισθοδοσίας	-37.276	-43.331	-41.370	-49.038	-55.294
- Έξοδα προβολής και διαφήμισης	-16.227	-66.190	-50.746	-46.745	-47.485
- Άλλα λειτουργικά έξοδα	-19.737	-120.289	-128.082	-120.871	-135.579
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	193.951	328.534	339.413	273.892	259.971
- Αποσβέσεις και απομείωση ασώματων ακινητοποιήσεων	-19.737	-39.180	-39.995	-36.684	-66.631
Λειτουργικό αποτέλεσμα	172.515	289.355	299.418	237.208	193.339
+ Χρηματοοικονομικά έσοδα	19591	2.504	880	9103	1.412
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)	-1404	5.418	1.353	13.181	-13.704
Κέρδη προ φόρων	190.702	297.277	301.661	233.914	180.687
- Φόρος εισοδήματος	3.504	-104.014	-90.570	-61.826	-55.125
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ	146.169	193.262	211.091	172.088	125.563

Πηγή: Ετήσια Οικονομική Έκθεση ΟΠΑΠ ΑΕ 31/12/2013 – 31/12/2017

Παρατηρούμε από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης ότι η εταιρεία ΟΠΑΠ ΑΕ, παρουσίασε κέρδη σε όλη την πενταετία 2013-2017. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ο κύκλος εργασιών της εταιρείας υπερβαίνει τα 3,5 δις. € σε όλα τα έτη με σχετικά σταθερή πορεία. Το μεγαλύτερο μέρος το κύκλου εργασιών κατανέμεται στα κέρδη στους νικητές και για το λόγο αυτό τα καθαρά έσοδα από τα παιχνίδια δεν ξεπερνούν τα 790 εκ. €.

2.4 Καταστάσεις Τάσης πενταετίας 2013-2017

Για την πληρέστερη ανάλυση των οικονομικών μεγεθών μιας εταιρείας σε περισσότερες από μία οικονομικές χρήσεις, γενικά επιθυμητό η μελέτη των μεταβολών να γίνεται μέσα στα πλαίσια της παρουσίασης όλων των συγκρίσεων σε σχέση με ένα κοινό έτος, το έτος βάσης. Ως έτος βάσης θα πρέπει να επιλέγεται ένα που αντιπροσωπεύει κατά μεγάλο βαθμό αυτό που χαρακτηρίζεται ως τυπική και ομαλή δραστηριότητα. Τα ποσά των άλλων ετών της χρονικής περιόδου, που καλύπτει η ανάλυση, εκφράζονται ως ποσοστά των ποσών του έτους βάσης.

Στην ανάλυση της εταιρείας ΟΠΑΠ για την πενταετία 2013-2017 έτος βάσης θεωρείται το 2013.

2.4.1 Κατάσταση Τάσης Ισολογισμού

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατάσταση τάσης του Ισολογισμού της ΟΠΑΠ ΑΕ για την περίοδο 2013-2017.

Πίνακας 2.3 Κατάσταση Τάσης Ισολογισμού

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2013	2014	2015	2016	2017
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	100	99	96	94	91
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	100	89	108	148	285
Επενδύσεις σε ακίνητα	100	135	123	83	81
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	100	105	85	162	163
Μακροπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις	100	38	8	1	0
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	100	84	67	57	109
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	100	99	94	103	105
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	100	103	120	34	49
Αποθέματα					
Εμπορικές απαιτήσεις	100	189	61	88	142
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	100	94	110	313	186
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	100	116	110	61	73
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100	101	97	97	100
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	100	100	100	100	100
Αποθεματικά	100	81	81	53	53
Ίδιες μετοχές					

Κέρδη εις νέο	100	105	105	95	62
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	100	104	103	92	64
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	100	176	92	104	244
Προγράμματα παροχών προσωπικού	100	6	7	10	21
Προβλέψεις	100	102	120	68	62
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	70	65	63	91
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	100	85	248	342	702
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	100	0	1	72	102
Εμπορικές υποχρεώσεις	100	170	74	92	109
Υποχρεώσεις από φόρους	100	139	100	37	66
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	100	263	62	62	89
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	100	98	50	64	91
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	100	101	97	97	100

Από την κατάσταση τάσης των στοιχείων του Ισολογισμού παρατηρούμε ότι αυξητική πορεία παρουσιάζουν οι ενσώματες ακινητοποιήσεις της εταιρείας και οι συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες. Αυτό μας δείχνει την επεκτατική πολιτική της εταιρείας τα τελευταία χρόνια. Από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, παρατηρούμε ότι υπάρχει αύξηση στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας αλλά ταυτόχρονη σημαντική μείωση στα ταμειακά της διαθέσιμα. Αυτό αποτελεί ένδειξη της πολιτικής της εταιρείας για χρηματοδότηση των επενδύσεων και κάλυψη των υποχρεώσεών της με ρευστά διαθέσιμα στοιχεία.

Από τα στοιχεία του παθητικού παρατηρούμε ότι το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας παραμένει αμετάβλητο σε όλη την πενταετία ενώ σε απόλυτα μεγέθη τα αποθεματικά της μειώνονται. Ταυτόχρονα υπάρχει αυξητική τάση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και σημαντική μείωση των αντίστοιχων βραχυπρόθεσμων.

2.4.2 Κατάσταση Τάσης Αποτελεσμάτων Χρήσης

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατάσταση τάσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης της ΟΠΑΠ ΑΕ για την περίοδο 2013-2017.

Πίνακας 2.4 Κατάσταση Τάσης Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης

	2013	2014	2015	2016	2017
Κύκλος Εργασιών	100	107	103	101	105
Κέρδη στους νικητές	100	131	97	84	88
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	100	104	102	117	121
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	100	-97	159	231	242
Προμήθειες πρακτόρων	100	-2435	1384	1347	1392
Λοιπές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)					
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	100	139	209	209	183
Λοιπά λειτουργικά κόστη	100	0	0	0	0
Λειτουργικά έξοδα					
Κόστος μισθοδοσίας	100	116	111	132	148
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	100	408	313	288	293
Άλλα λειτουργικά έξοδα	100	609	649	612	687
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	100	169	175	141	134
Αποσβέσεις και απομείωση ασώματων ακινητοποιήσεων	100	199	203	186	338
Λειτουργικό αποτέλεσμα	100	168	174	137	112
Χρηματοοικονομικά έσοδα	100	13	4	46	7
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)	100	-386	-96	-939	976
Κέρδη προ φόρων	100	156	158	123	95
Φόρος εισοδήματος	100	-2968	-2585	-1764	-1573
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ	100	132	144	118	86

Από την κατάσταση τάσης των στοιχείων αποτελεσμάτων χρήσης, παρατηρούμε ότι ο κύκλος εργασιών της εταιρείας έχει αυξητική τάση χωρίς διακυμάνσεις. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι υπάρχει έντονη αυξητική τάση στα λειτουργικά έξοδα της εταιρείας. Όσον αφορά τα κέρδη προ φόρων έχουν αυξητική τάση για την πρώτη τετραετία, όπως επίσης και τα καθαρά κέρδη της εταιρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, οι αριθμοδείκτες είναι μία μέθοδος χρηματοοικονομικής ανάλυσης των μεγεθών των λογιστικών καταστάσεων που μας δείχνουν τις σχέσεις μεταξύ μεγεθών, λογιστικής ή στατιστικής προέλευσης και καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής θέσης ή της αποδοτικότητας των διάφορων τμημάτων ή ολόκληρων τομέων της οικονομικής μονάδας και, σε τελική ανάλυση, της πραγματικής κατάστασης ολόκληρης της οικονομικής μονάδας ή και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκει η μονάδα αυτή (Νιάρχος Ν., 2002).

Με άλλα λόγια οι αριθμοδείκτες είναι ένα σύνολο από εργαλεία ανάλυσης, τα οποία οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να βοηθηθούν στη λήψη αποφάσεων. Οι αριθμοδείκτες μπορεί να βοηθήσουν στην παροχή πληροφοριών που οι βασικοί λογαριασμοί δεν μπορούν να προσφέρουν άμεσα, καθώς προσδιορίζουν τη σχέση μεταξύ βασικών επιχειρηματικών μεγεθών, διευκολύνοντας την επιχειρηματική δράση, και επεξηγούν τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτή.

Με το σύστημα των αριθμοδεικτών προσδιορίζεται, επίσης, ο βαθμός απόδοσης των διάφορων δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας, με σκοπό την ορθολογικότερη εκμετάλλευση των μέσων δράσης της. Ο αριθμοδείκτης στην πιο απλή έκφρασή του

μπορεί να οριστεί ως μια συσχέτιση μεταξύ δύο μεγεθών που συνιστούν τον αριθμητή και τον παρονομαστή αυτής της σχέσης. Η ιδιαιτερότητα του αριθμοδείκτη έγκειται στο γεγονός ότι το πηλίκο του λόγου, εκφρασμένο σε απόλυτη τιμή είτε με τη μορφή ποσοστού, παρέχει μια νέα πληροφορία διαφορετική και ανεξάρτητη από το πληροφοριακό περιεχόμενο των δυο λογιστικών μεγεθών που σχεδιάστηκαν για τη δημιουργία του αριθμοδείκτη. Με τον τρόπο αυτόν οι αριθμοδείκτες, έχουν την ικανότητα να συμπυκνώνουν ένα πλήθος διαθέσιμων στοιχείων σε έναν περιορισμένο αριθμό αριθμοδεικτών, εκφρασμένων είτε σε απόλυτο αριθμό, είτε σε ποσοστό επί τοις εκατό, οπότε ο αναλυτής έχει στη διάθεση του με έναν ταχύ, άμεσο και αρκετά αξιόπιστο τρόπο κρίσιμες πληροφορίες για την επιχείρηση που μελετά (Ευθύμογλου, Π., & Λαζαρίδης, Ι., 2000).

3.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας (Liquidityratios) προσδιορίζουν την βραχυχρόνια οικονομική θέση μιας οικονομικής μονάδας καθώς επίσης και την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Για να μπορέσει μια επιχείρηση να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της θα πρέπει να έχει επαρκή ρευστότητα, δηλαδή θα πρέπει να διαθέτει επαρκή ρευστά στοιχεία τα οποία δημιουργούνται μέσα από την καθημερινή μετατροπή των αποθεμάτων της σε πωλήσεις, των πωλήσεων σε απαιτήσεις, και τέλος των απαιτήσεων σε μετρητά.

3.1.1 Αριθμοδείκτες Γενικής ρευστότητας (*currentratio*)

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το μέτρο ρευστότητας και το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί η διοίκηση μιας επιχείρησης, προκειμένου να αντιμετωπίσει μια τυχόν ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή κεφαλαίων κίνησης. Επίσης, απεικονίζει τη φαινομενική ποσοτική σχέση των κυκλοφοριακών περιουσιακών στοιχείων με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας. Το μέγεθος του δείκτη χαρακτηρίζει την επιχειρηματική προσωπικότητα της διοίκησης (επιθετική / συντηρητική).

$$\text{Δείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

Πίνακας 3.1Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Διαθέσιμα + Απαιτήσεις + Αποθέματα	230.931	270.978	254.786	101.450	150.557
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	394.012	386.827	197.824	251.338	358.268
Δείκτης Γενικής Ρευστότητας	0,586	0,701	1,288	0,404	0,420

Διάγραμμα 3.1 Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Γενικής Ρευστότητας

Οι τιμές του αριθμοδείκτη έχουν πτωτική τάση στη διάρκεια της πενταετίας και τη χαμηλότερη τιμή να σημειώνεται το 2017. Η υψηλότερη τιμή του δείκτη παρουσιάζεται το 2015, μοναδική χρονιά στην οποία έχει τιμή μεγαλύτερη της μονάδας. Το γεγονός ότι οι τιμές του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας είναι χαμηλότερες της μονάδας τα περισσότερα χρόνια, αποτελεί στοιχείο που υποδεικνύει έλλειψη ρευστότητας για την εταιρεία και επομένως υποδεικνύει ανάγκη λήψης αποφάσεων προς την κατεύθυνση της αύξησης της γενικής ρευστότητας της εταιρείας.

3.1.2 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας (*quickratioacidratio*)

Ο αριθμοδείκτης της κατηγορίας αυτής μας δείχνει τη σχέση των πλέον ρευστοποιήσιμων κυκλοφοριακών στοιχείων προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Αποτελεί πιο αυστηρή μέτρηση της ικανότητας της ικανότητας της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της (και εκτιμά την πιθανή προσφυγή σε πρόσθετο δανεισμό).

Επομένως, μας παρέχει πληροφόρηση για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και απόδοσης του τμήματος πωλήσεων (σε συνδυασμό με όρους πωλήσεων).

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα + Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Πίνακας 3.2: Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Διαθέσιμα + Απαιτήσεις	230.931	270.978	254.506	99.100	148.630

Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	394.012	386.827	197.824	251.338	358.268
Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας	0,586	0,701	1,287	0,394	0,415

Διάγραμμα 3.2: Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Άμεσης Ρευστότητας

Οι τιμές του αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας της εταιρείας ακολουθούν την ίδια πορεία με τις αντίστοιχες της γενικής και μάλιστα οι τιμές τους αποκλίνουν ελάχιστα σε απόλυτα μεγέθη. Αυτό μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι η εταιρεία διατηρεί μικρά σχετικά μεγέθη σε Αποθέματα, το οποίο πιστοποιείται και από τα στοιχεία του Ισολογισμού, με αποτέλεσμα η γενική και η άμεση ρευστότητα της να έχει σχεδόν την ίδια τιμή.

3.1.3 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας (*cashratio*)

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής μονάδας καλύπτουν τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

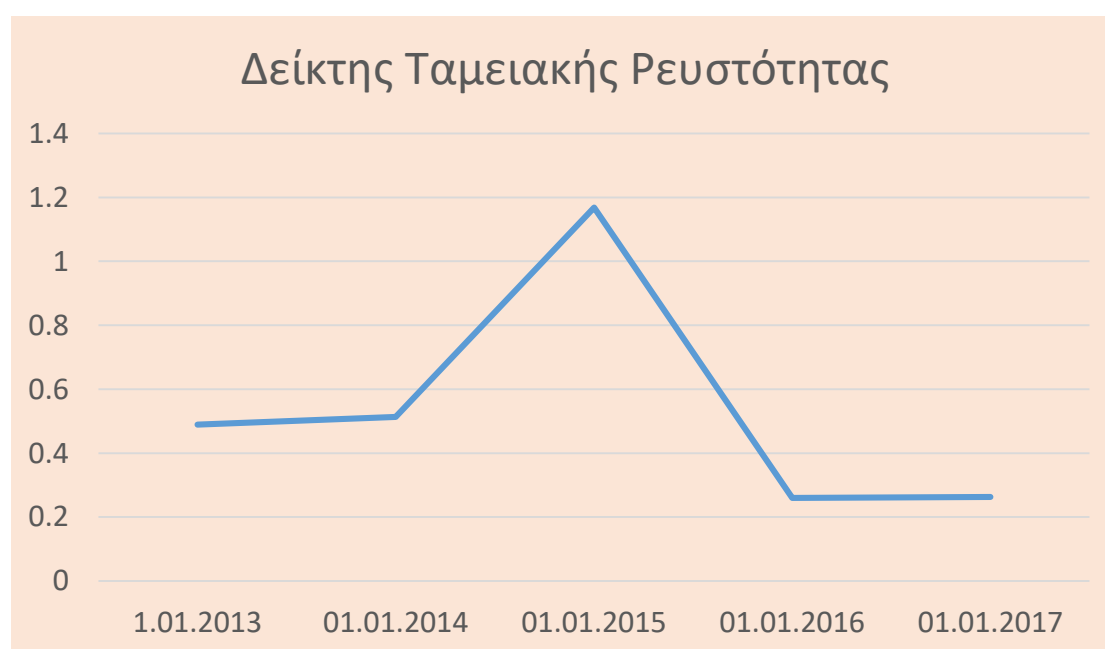
της, ή διαφορετικά εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης να εξοφλεί τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά που έχει στη διάθεσή της.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Πίνακας 3.3: Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Διαθέσιμα	192.617	198.455	231.115	65.433	94.270
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	394.012	386.827	197.824	251.338	358.268
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	0,489	0,513	1,168	0,260	0,263

Διάγραμμα 3.3: Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Ταμειακής Ρευστότητας

Η ταμειακή ρευστότητα της εταιρείας παρουσιάζει αντίστοιχη πορεία με την γενική και την έμμεση σε λίγο χαμηλότερο επίπεδα από ότι οι προηγούμενες. Είναι σημαντικό ότι παρόλο που στον υπολογισμό του εν λόγω αριθμοδείκτη συμμετέχουν μόνο τα ταμιακά διαθέσιμα της εταιρείας, οι τιμές σε όλα τα έτη είναι σχετικά κοντά με εκείνες της γενικής, αυτό αποτελεί ένδειξη ότι τα ταμιακά διαθέσιμα της εταιρεία αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του κυκλοφορούντος ενεργητικού της εταιρείας. Η τιμή του δείκτη μπορεί να θεωρηθεί υψηλή, γεγονός που σημαίνει ότι η εταιρεία διατηρεί υψηλό ποσό ρευστών διαθεσίμων. Αυτό με τη σειρά του δεν είναι απαραίτητα καλό, διότι το ποσό αυτό των διαθεσίμων έχει κόστος ευκαιρίας αφού παραμένει ανεκμετάλλευτο.

3.2 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Η εκτίμηση της αποδοτικότητας μιας εταιρείας, παρέχει σημαντική πληροφόρηση για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των περιουσιακών της στοιχείων στην επίτευξη του τελικού στόχου τους, δηλαδή του κέρδους. Οι αριθμοδείκτες της κατηγορία αυτής αφορούν το κέρδος και προσπαθούν να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα των εταιρειών στην επίτευξη του κεντρικού στόχου της.

3.2.1 Αριθμοδείκτης περιθωρίου μεικτού κέρδους (*grossprofitmargin*)

Ο αριθμοδείκτης περιθωρίου μεικτού κέρδους εκφράζει τη σχέση μεταξύ των ακαθάριστων κερδών και των πωλήσεων. Επομένως, ο αριθμοδείκτης αναφέρεται σε ποιον βαθμό οι τιμές πώλησης των προϊόντων ανά μονάδα μπορεί να μειωθούν χωρίς να υποστεί ζημίες η επιχείρηση. Το περιθώριο μεικτού κέρδους είναι το περιθώριο κέρδους διατυπωμένο ως ποσοστό της τιμής πώλησης. Συνεπώς, όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους, τόσο καλύτερη από άποψης κερδών είναι η θέση της επιχείρησης, διότι μπορεί να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της.

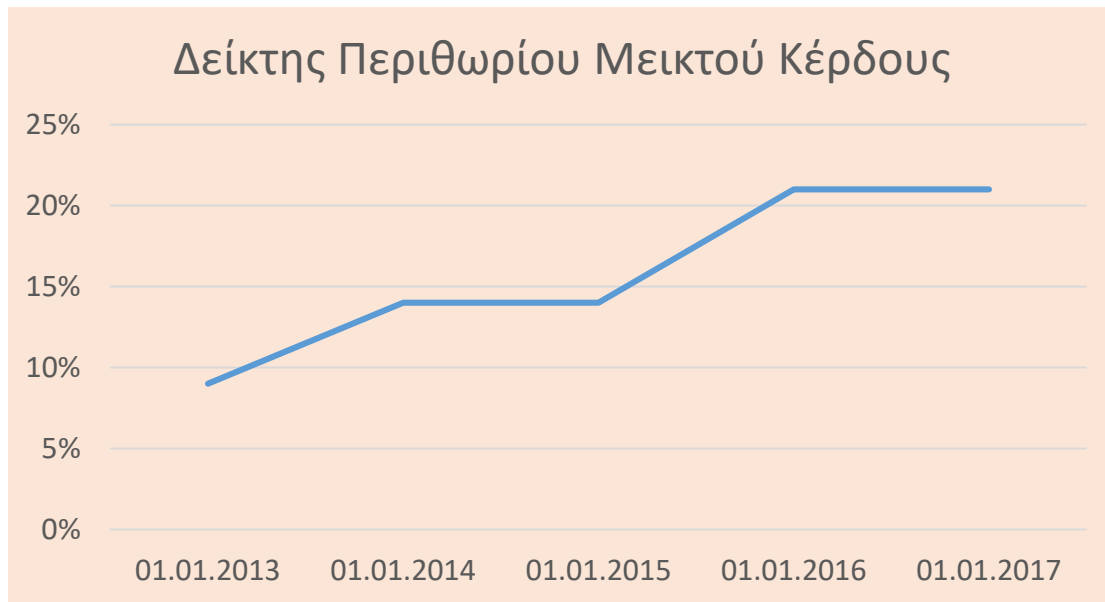
Ένας υψηλός αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους δείχνει την ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Δηλαδή, δείχνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης και την πολιτική τιμών της. Γενικότερα, η αύξηση του αριθμοδείκτη μεικτού κέρδους μπορεί να οφείλεται είτε σε αύξηση της τιμής πώλησης των προϊόντων που πωλούνται χωρίς αντίστοιχη αύξηση του κόστους των πωληθέντων είτε σε μείωση του κόστους των πωληθέντων χωρίς αντίστοιχη μείωση της τιμής πώλησης. Από την άλλη πλευρά, η μείωση του μεικτού κέρδους μπορεί να οφείλεται είτε σε μείωση της τιμής πώλησης των εμπορευμάτων χωρίς αντίστοιχη μείωση του κόστους των πωληθέντων είτε σε αύξηση του κόστους των πωληθέντων προϊόντων χωρίς καμία αύξηση στην τιμή πώλησης.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη περιθωρίου μεικτού κέρδους για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Περιθωρίου Μεικτού Κέρδους} = \frac{\text{Μεικτό Κέρδος}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Πίνακας 3.4 Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Μεικτού Κέρδους

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Μεικτό Κέρδος	324.412	529.467	516.197	749.836	784.715
Πωλήσεις	3.504.294	3.759.713	3.603.419	3.521.958	3.684.005
Δείκτης Περιθωρίου Μεικτού Κέρδους	9%	14%	14%	21%	21%

Διάγραμμα 3.4 Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Μεικτού Περιθωρίου Κέρδους

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, περιθώριο μεικτού κέρδους της εταιρείας, έχει αυξητική τάση στην πενταετία 2013-2017, γεγονός θετικό για την αποτελεσματικότητα των πωλήσεων της εταιρείας. Η πορεία αυτή μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι η εταιρεία προβαίνει σε στρατηγικές ενέργειες για τη μείωση του κόστους πωληθέντων, με αποτέλεσμα οι πωλήσεις να γίνονται πιο αποτελεσματικές στη δημιουργία κερδών για την εταιρεία.

3.2.2 Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους (*Net Profit Margin/NPM – Return on Sales/ROS*)

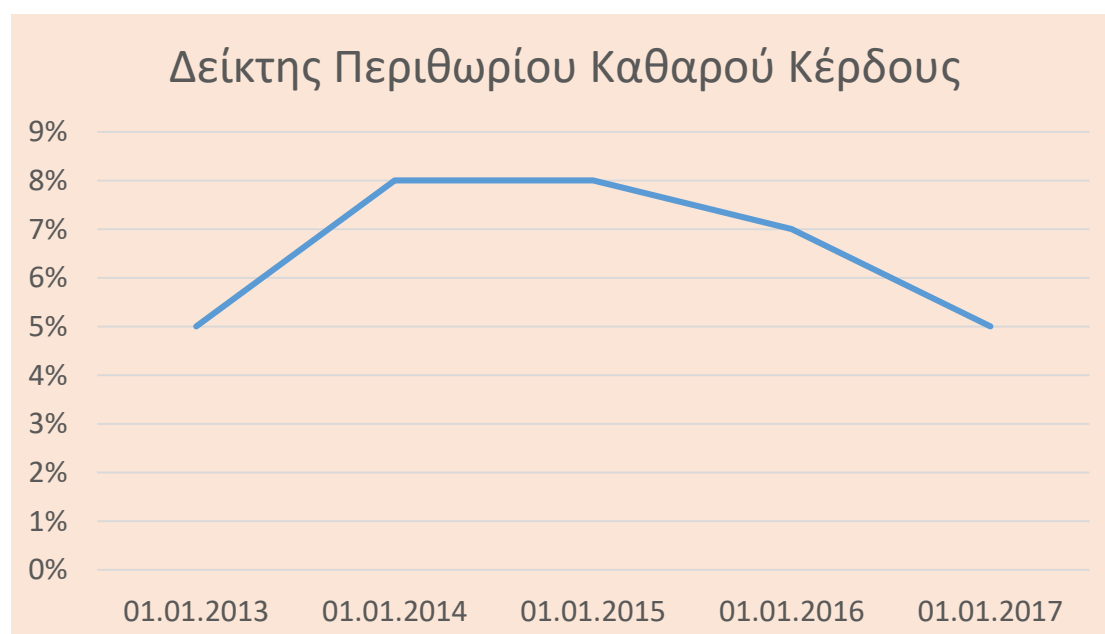
Ο αριθμοδείκτης περιθωρίου καθαρού κέρδους, χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της συνολικής αποδοτικότητας της εταιρείας, σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα και, συνεπώς, είναι πολύ χρήσιμος για τους μετόχους. Και αυτό διότι, εάν το καθαρό κέρδος δεν είναι αρκετό, η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να επιτύχει μια ικανοποιητική απόδοση της επένδυσης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Επειδή όμως ο αριθμοδείκτης εκφράζει το καθαρό κέρδος ως ποσοστό επί των πωλήσεων, το καθαρό κέρδος λαμβάνεται συνήθως πριν από τη φορολογία.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη περιθωρίου καθαρού κέρδους για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους} = \frac{\text{Κέρδη προ φόρων}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Πίνακας 3.5: Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κέρδη προ φόρων	190.702	297.277	301.661	233.914	180.687
Πωλήσεις	3.504.294	3.759.713	3.603.419	3.521.958	3.684.005
Δείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους	5%	8%	8%	7%	5%

Διάγραμμα 3.5: Διαχρονική πορεία Αριθμοδείκτη Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους

Παρατηρούμε ότι οι τιμές του αριθμοδείκτη περιθωρίου καθαρού κέρδους είναι σε χαμηλότερα επίπεδα από τα αντίστοιχα του περιθωρίου μεικτού. Επίσης παρουσιάζουν διακυμάνσεις στην πενταετία με σαφή μειωτική πορεία τα τελευταία χρόνια. Αυτό αν συσχετιστεί με την διαχρονική εξέλιξη των στοιχείων της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οφείλεται στην σταδιακή έντονη αύξηση των λειτουργικών εξόδων της εταιρείας. Η αύξηση αυτή μειώνει τα αποτελέσματα προ φόρων, επομένως και το περιθωρίου καθαρού κέρδους της εταιρείας. Επίσης, η χαμηλή τιμή του δείκτη, μπορεί να μηδενιστεί εάν συνεχιστεί η αρνητική οικονομική συγκυρία.

3.2.3 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)

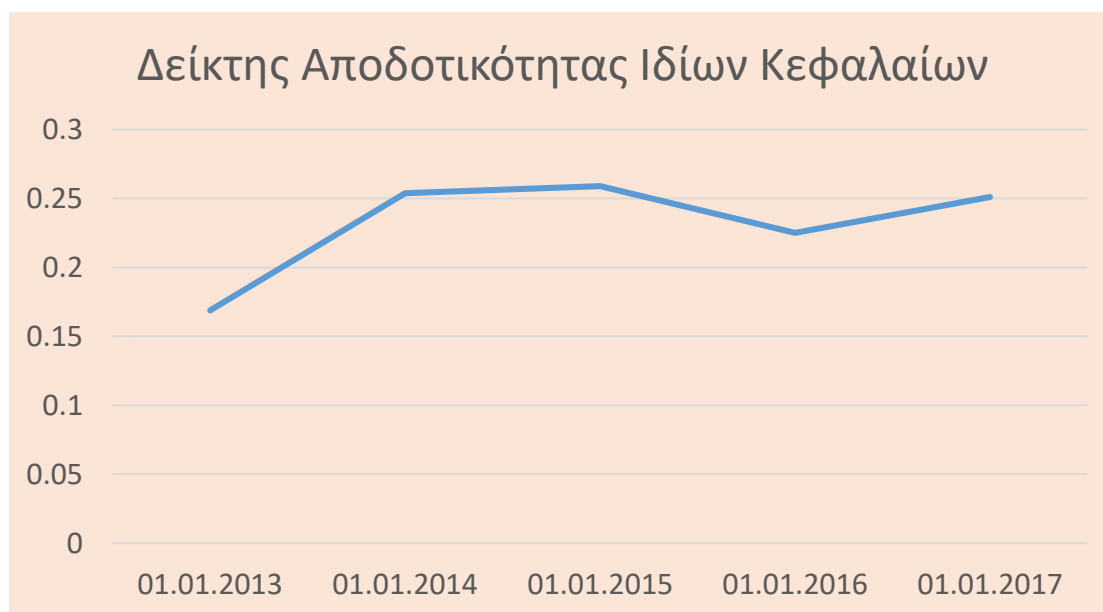
Ο αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων, απεικονίζει την κερδοφόρο δυναμικότητα μιας εταιρείας και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων των μετόχων. Απεικονίζει τη σχέση μεταξύ των Καθαρών Κερδών και των Ιδίων Κεφαλαίων. Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι ένας από τους πιο σημαντικούς αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της συνολικής απόδοσης της εταιρείας. Δεδομένου ότι ο κύριος στόχος της επιχείρησης είναι να μεγιστοποιήσει τα κέρδη, η αναλογία αυτή δείχνει τον βαθμό στον οποίο αυτός ο πρωταρχικός στόχος των επιχειρήσεων επιτυγχάνεται.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Κέρδη προ φόρων}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

Πίνακας 3.6: Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κέρδη προ φόρων	190.702	297.277	301.661	233.914	180.687
Ίδια Κεφάλαια	1.126.041	1.166.661	1.162.282	1.038.121	717.023
Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	0,169	0,254	0,259	0,225	0,251

Διάγραμμα 3.6: Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Η αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας έχει αυξητική τάση στη πενταετία με μεγαλύτερη τιμή να σημειώνεται το 2015. Παρόλα αυτά οι τιμές του δείκτη σε όλα τα έτη είναι κάτω από τη μονάδα, που σηματοδοτεί την ανάγκη της εταιρείας για λήψη μέτρων που θα αυξήσουν την αποδοτικότητα των κεφαλαίων της.

3.2.4 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Επενδύσεων (Συνολικών Κεφαλαίων) – (ROA)

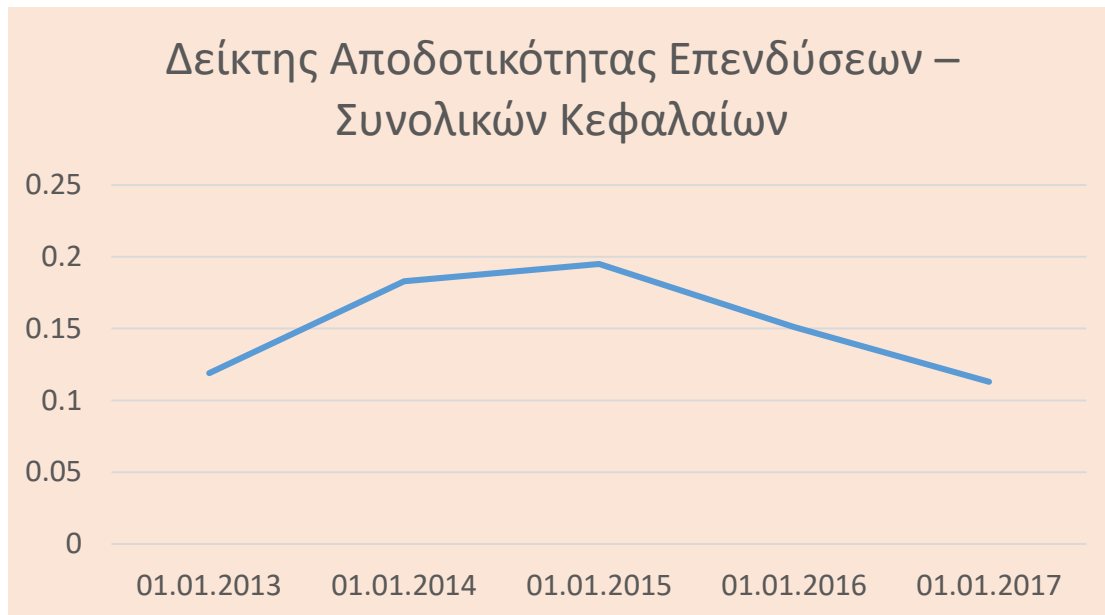
Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας επενδύσεων, μας δείχνει την ικανότητα της διοίκησης να αξιοποιεί τα Συνολικά Κεφάλαια δηλαδή τόσο τα Ίδια Κεφάλαια όσο και τα Ξένα Κεφάλαια για να παράγει από αυτά καθαρά κέρδη, ανεξάρτητα του τρόπου κατανομής της αποδοτικότητας αυτής μεταξύ των Ιδίων και Ξένων Κεφαλαίων. Η απόδοση επενδύσεων, η οποία συνδέει τα καθαρά έσοδα με το σύνολο των κεφαλαίων (σύνολο ενεργητικού), προσφέρει ένα πρότυπο για την αξιολόγηση της αποτελεσματικής χρήσης του μέσου όρου διαθεσίμων που επενδύονται στο ενεργητικό μιας επιχείρησης από τη διοίκηση. Αύξηση της απόδοσης των επενδύσεων σημαίνει, αυτόματα, μεγαλύτερη απόδοση των ιδίων κεφαλαίων.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας επενδύσεων – συνολικών κεφαλαίων για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Αποδοτικότητας Επενδύσεων} = \frac{\text{Κέρδη προ φόρων}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Πίνακας 3.7: Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Επενδύσεων – Συνολικών Κεφαλαίων

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Κέρδη προ φόρων	190.702	297.277	301.661	233.914	180.687
Σύνολο Ενεργητικού	1.593.637	1.615.940	1.542.530	1.540.755	1.591.984
Δείκτης Αποδοτικότητας Επενδύσεων – Συνολικών Κεφαλαίων	0,119	0,183	0,195	0,151	0,113

**Διάγραμμα 3.7: Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Αποδοτικότητας
Επενδύσεων – Συνολικών Κεφαλαίων**

Όπως είναι αναμενόμενο, η αποδοτικότητα συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας, είναι σε χαμηλότερα επίπεδα από εκείνη των Ιδίων Κεφαλαίων της σε απόλυτες τιμές. Σε αντίθεση όμως με αυτήν, η πορεία του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων παρουσιάζει μειωτική τάση στη διάρκεια της πενταετίας. Η πορεία αυτή σηματοδοτεί την ανάγκη η διοίκηση της εταιρείας να προβεί σε λήψη μέτρων προσανατολισμένα στην αύξηση της αποδοτικότητας τα των στοιχείων του Ενεργητικού.

3.2.5 Αριθμοδείκτης Κέρδη ανά Μετοχή (Earnings per share)

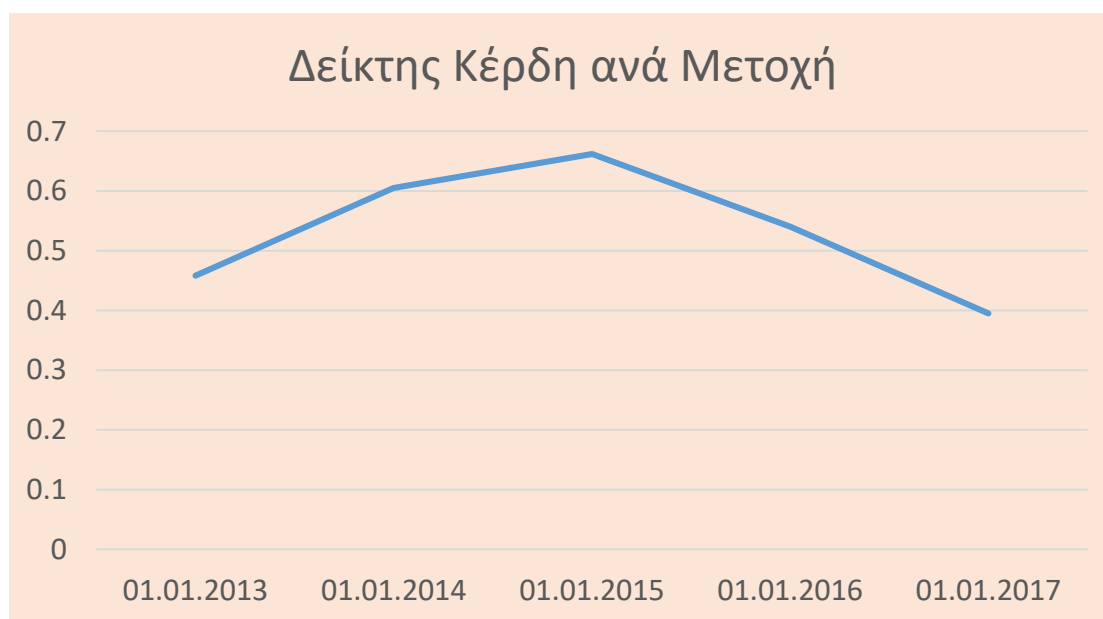
Ο αριθμοδείκτης αυτός θεωρείται ευρέως ως ένα χρήσιμο μέτρο της απόδοσης. Τα κέρδη ανά μετοχή είναι ένα καλό μέτρο της αποδοτικότητας μιας εταιρείας, και, αν υπολογιστεί επί μια σειρά ετών, δείχνει την εξέλιξη της αποδοτικότητας της εταιρείας. Επίσης, συγκρινόμενα με παρόμοιες εταιρείες, παρέχουν ενδείξεις για τα συγκριτικά κέρδη ή τη δυναμική των κερδών της επιχείρησης.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη κερδών ανά μετοχή για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική τους πορεία.

$$\text{Δείκτης Κέρδη ανά Μετοχή} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Αριθμός Μετοχών}}$$

Πίνακας 3.8: Αριθμοδείκτης Κέρδη ανά Μετοχή

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Καθαρά Κέρδη	146.169.579	193.262.424	211.090.512	172.087.770	125.562.682
Αριθμός Μετοχών	319.000.000	319.000.000	318.830.608	318.531.770	317.840.974
Δείκτης Κέρδη ανά Μετοχή	0,458	0,605	0,662	0,540	0,395

Διάγραμμα 3.8: Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Κέρδη ανά Μετοχή

Τα Κέρδη ανά Μετοχή της εταιρείας έχουν μειωτική τάση στη διάρκεια της πενταετίας με τη χαμηλότερη τιμή το 2017. Παρατηρούμε ότι υπάρχει μείωση του αριθμού των μετοχών την τελευταία τριετία, παρόλα αυτά τα κέρδη ανά μετοχή δεν

αυξάνονται καθώς υπάρχει ταυτόχρονα αντίστοιχη μείωση των καθαρών κερδών της εταιρείας.

3.3 Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης

Οι αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης, υποδεικνύουν την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Η πληροφόρηση αυτή μας παρέχεται τόσο με την εξέταση των στοιχείων που δίνει ο Ισολογισμός όσο και από τα στοιχεία που παρέχονται από τα Αποτελέσματα Χρήσης.

Σε μακροχρόνια περίοδο υφίσταται σχέση μεταξύ του πραγματοποιηθέντος κέρδους και της υποχρέωσης εξόφλησης των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η ανάλυση της δανειακής επιβάρυνσης υποδεικνύει τα ποσά των κεφαλαίων που παρέχονται από διάφορους τρίτους, εκτός της επιχείρησης, με εκείνα που παρέχονται από τους ιδιοκτήτες (επιχειρηματίες, μετόχους κ.λπ.) της επιχείρησης. Εάν ένα μεγάλο μέρος των κεφαλαίων της έχει χρηματοδοτηθεί από δανειστές, οι κίνδυνοι της λειτουργίας της επιχείρησης έχουν μετατεθεί σε τρίτους. Επίσης, αν ένα μεγάλο μέρος της χρηματοοικονομικής δομής της επιχείρησης προέρχεται από δανεισμό, αυτό σημαίνει ότι αυξάνει ο κίνδυνος της μη ικανοποίησης της αποπληρωμής του αρχικού κεφαλαίου αυτού του δανεισμού ή των τόκων του (Αποστόλου Α., 2015).

3.3.1 Αριθμοδείκτης Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης

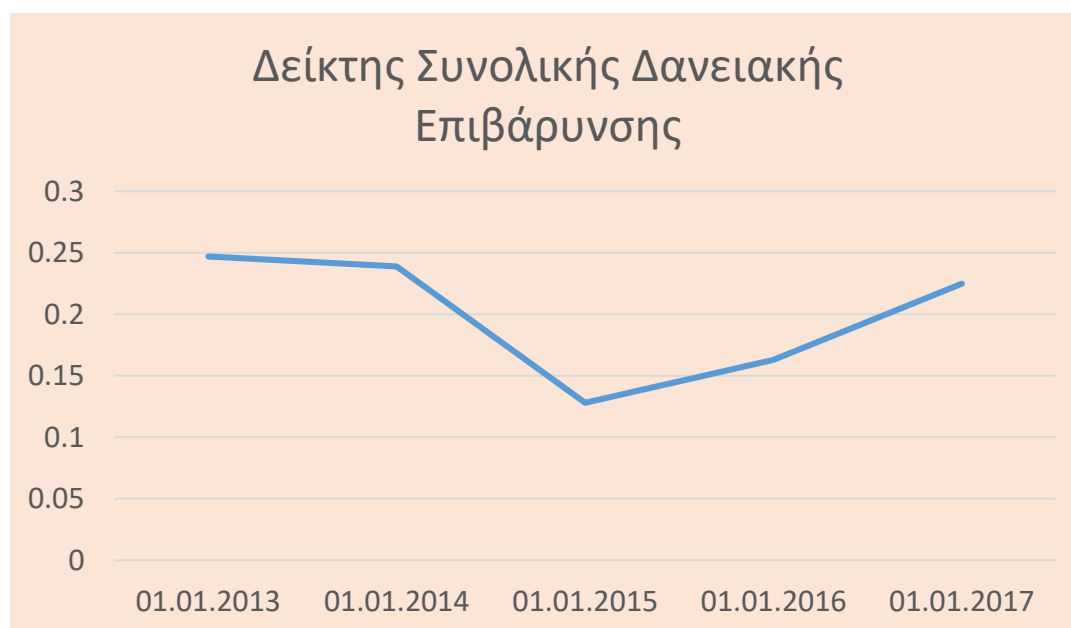
Ο αριθμοδείκτης συνολικής δανειακής επιβάρυνσης συγκρίνει τις συνολικές υποχρεώσεις της επιχείρησης με το συνολικό ενεργητικό της. Ο δείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν χρηματοδοτηθεί από ξένα κεφάλαια, κάτι που συντελεί στο να καθοριστεί πόσο καλά, οι δανειστές της εταιρείας προστατεύονται σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμών της επιχείρησης.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη Συνολικής Επιβάρυνσης για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης} = \frac{\text{Σύνολο Ξένων Κεφαλαίων}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Πίνακας 3.9 Αριθμοδείκτης Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Σύνολο Ξένων Κεφαλαίων	394.012	386.827	197.824	251.338	358.268
Σύνολο Ενεργητικού	1.593.637	1.615.940	1.542.530	1.540.755	1.591.984
Δείκτης Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης	0,247	0,239	0,128	0,163	0,225

Διάγραμμα 3.9 Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Συνολικής Δανειακής Επιβάρυνσης

Ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης της εταιρείας έχει διακυμάνσεις στην διάρκεια της πενταετίας με αυξητική τάση την τελευταία τριετία. Το γεγονός ότι σε όλη τη διάρκεια οι τιμές είναι αρκετά κάτω από τη μονάδα μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η εταιρεία παρουσιάζει χαμηλή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Το γεγονός αυτό αποτελεί σημαντική ένδειξη της ικανότητας της εταιρείας αν εξυπηρετεί τις υποχρεώσεις της σε ξένα κεφάλαια και να διατηρεί τη βιωσιμότητά της.

3.3.2 Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια

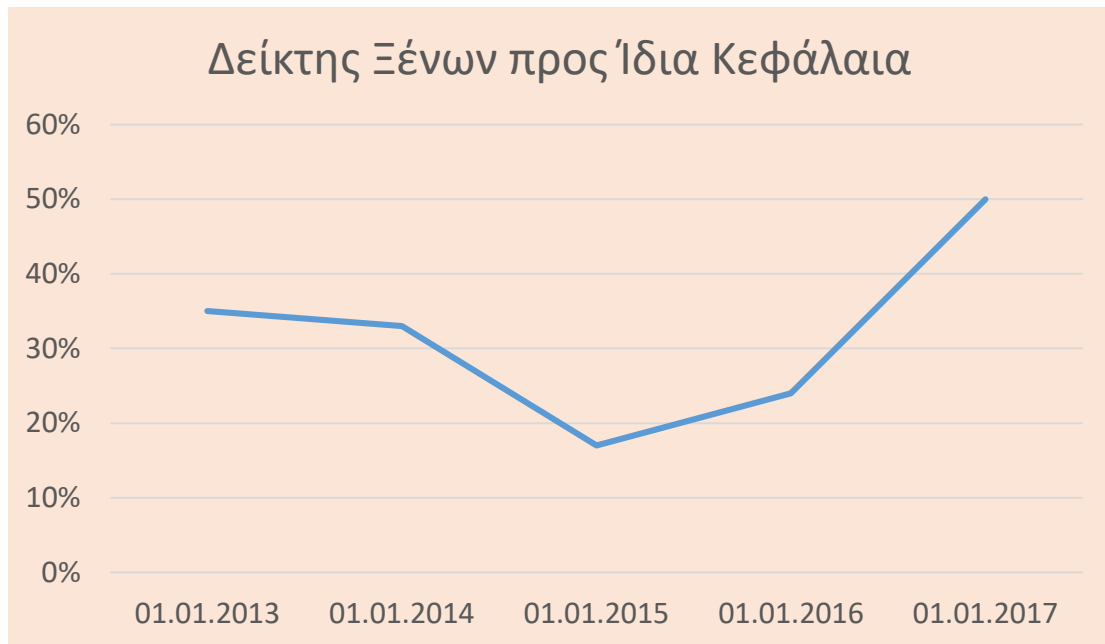
Ο αριθμοδείκτης ξένων κεφαλαίων προς τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας είναι εναλλακτικός του αριθμοδείκτη συνολικής δανειακής επιβάρυνσης, γιατί και οι δύο βασικά χρησιμοποιούν τα ίδια μεγέθη. Όσο χαμηλότερες είναι οι τιμές του δείκτη τόσο περισσότερο καλύπτονται οι πιστωτές.

Στη συνέχεια υπολογίζεται η τιμή του αριθμοδείκτη Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια για την πενταετία 2013-2017 και η απεικονίζεται η διαχρονική του πορεία.

$$\text{Δείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια} = \frac{\text{Σύνολο Ξένων Κεφαλαίων}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

Πίνακας 3.10: Αριθμοδείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Σύνολο Ξένων Κεφαλαίων	394.012	386.827	197.824	251.338	358.268
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.126.041	1.166.661	1.162.282	1.038.121	717.023
Δείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια	35%	33%	17%	24%	50%

Διάγραμμα 3.10: Διαχρονική πορεία του Αριθμοδείκτη Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια

Οι τιμές του αριθμοδείκτη παρουσιάζουν ίδια πορεία με τις αντίστοιχες τους δείκτη συνολικής δανειακής επιβάρυνσης της εταιρείας, έχοντας αυξητική πορεία την τελευταία τριετία. Παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη δεν υπερβαίνει το 50% γεγονός που σημαίνει ότι τα ξένα κεφάλαια της εταιρείας στην υψηλότερη τιμή τους δεν αποτελούν το 50% του συνόλου των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας. Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η εταιρεία χρηματοδοτεί το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεών της με Ίδια Κεφάλαια έχοντας χαμηλή εξάρτηση από τρίτα μέρη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εταιρεία ΟΠΑΠ ΑΕ ξεκίνησε την πορεία της στην ελληνική αγορά το 1988 στον τομέα τυχερών παιγνίων, αποτελώντας σήμερα Όμιλο εταιρειών από τους πλέον καταξιωμένους στον κλάδο τόσο στη Χώρα μας όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Συμπεράσματα στοιχείων Λογιστικών Καταστάσεων

Η ανάλυση των στοιχείων του Ισολογισμού της εταιρείας για την πενταετία, μας έδειξε ότι το μεγαλύτερο μέρος των στοιχείων του Ενεργητικού καλύπτεται από τα άυλα πάγια και συγκεκριμένα τις ασώματες ακινητοποιήσεις φτάνοντας τα 2/3 του συνόλου.

Από τα στοιχεία του Παθητικού, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος κατέχουν τα Ίδια Κεφάλαια και συγκεκριμένα τα Κέρδη εις νέον. Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας κυμαίνεται από 50 έως 75 τοις εκατό του συνόλου, αναδεικνύοντας την ικανότητα της εταιρείας να εξυπηρετεί τις υποχρεώσεις της με Ίδια Κεφάλαια.

Η ανάλυση των στοιχείων της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης, μας έδειξε ότι η εταιρεία ΟΠΑΠ ΑΕ παρουσίασε κέρδη σε όλη την πενταετία με σχετικά σταθερή πορεία. Το μεγαλύτερο μέρος το κύκλου εργασιών κατανέμεται στα κέρδη στους νικητές.

Συμπεράσματα αριθμοδεικτών

Οι τιμές του αριθμοδείκτη τόσο της γενικής όσο και της άμεσης ρευστότητας μας έδειξαν την πτωτική τάση στη διάρκεια της πενταετίας με τιμές χαμηλότερες της μονάδας τα περισσότερα έτη. Επομένως, συμπεραίνεται έλλειψη ρευστότητας για την εταιρεία και ανάγκη λήψης αποφάσεων προς την κατεύθυνση της αύξησης της γενικής ρευστότητας. Από την άλλη, η ταμιακή ρευστότητα της εταιρείας παρουσιάζει πολύ μικρές αποκλίσεις από της γενικής και της άμεσης, αφού τα ταμιακά διαθέσιμα της εταιρείας κατέχουν το μεγαλύτερο μέρος του κυκλοφορούντος ενεργητικού της εταιρείας.

Η ανάλυση των δεικτών αποδοτικότητας και συγκεκριμένα του περιθωρίου μεικτού κέρδους, μας έδειξε ότι η εταιρεία προβαίνει σε ενέργειες για τη μείωση του κόστους πωληθέντων, με αποτέλεσμα οι πωλήσεις να γίνονται πιο αποτελεσματικές στη δημιουργία κερδών για την εταιρεία. Επίσης, από τον αριθμοδείκτη περιθωρίου καθαρού κέρδους συμπεραίνουμε ότι υπάρχει σταδιακή έντονη αύξηση των λειτουργικών εξόδων της εταιρείας. Η αύξηση αυτή μειώνει τα αποτελέσματα προ φόρων, επομένως και το περιθωρίου καθαρού κέρδους της εταιρείας. Η ανάλυση της αποδοτικότητας των Ιδίων Κεφαλαίων μας έδειξε ότι ενώ έχει αυξητική τάση οι τιμές του είναι κάτω της μονάδας, που σηματοδοτεί την ανάγκη της εταιρείας για λήψη μέτρων που θα αυξήσουν την αποδοτικότητα των κεφαλαίων της.

Η ανάλυση των αριθμοδεικτών κεφαλαιακής δομής της εταιρείας, μας έδειξαν ότι η εταιρεία παρουσιάζει χαμηλή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Αυτό συμπεραίνεται και από την ανάλυση του δείκτη ξένα προ ίδια κεφάλαια ο οποίος δεν υπερβαίνει το 50 τοις εκατό, γεγονός που σημαίνει ότι τα ξένα κεφάλαια της εταιρείας κατέχουν χαμηλό ποσοστό σε σύγκριση με τα ίδια.

Βιβλιογραφία

Thornton, G. (2016), «Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς», 4η έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Προσχέδιο.

Αληφαντής, Γ. (2008). «Χρηματοοικονομική Λογιστική», 3η έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Πάμισος

Αποστόλου Α. (2015). «Ανάλυση Λογιστικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων» Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα, Εκδόσεις Kallipos.gr.

Γεωργίου, Α. (2003). «Διεθνή λογιστικά πρότυπα IAS» Αθήνα, Εκδόσεις Σάκκουλα

Γεωργόπουλος, Α. (2014). «Ανάλυση Λογιστικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων» 4η έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Ευγενία Μπένου.

Ευθύμογλου, Π., & Λαζαρίδης, Ι. (2000). «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων» Πειραιάς

Ναούμ, Χρ. (1994). «Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική» Αθήνα, Εκδόσεις Interbooks.

Νιάρχος, Ν. (2002) «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων» Αθήνα, Εκδόσεις Α. Σταμούλης

Κιόχος, Π., & Πανάγου, Β. (2000). «Χρηματοοικονομική Διοίκηση» Αθήνα, Εκδόσεις Ελένη Κιόχου.

Κούκος Π. «Στοιχεία Οικονομίας – Οικονομικές Καταστάσεις» http://www.ee.teihal.gr/labs/pkoukos/Documentation/oikonomikes_katastaseis.pdf).

Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων»).

Ετήσια Οικονομική Έκθεση ΟΠΑΠ ΑΕ 31/12/2013 – 31/12/2017

ΟΠΑΠ ΑΕ, <http://investors.opap.gr/el-GR/about-us/our-strategy>.

ΟΠΑΠ ΑΕ, <https://corporate.opap.gr/profil-etaireias>

ΟΠΑΠ ΑΕ, <http://investors.opap.gr/el-GR/about-us/our-history>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2013 – 2017

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
<i>Κυκλοφορούν ενεργητικό</i>					
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	11.1	291.499	241.036	193.033	192.617
Δεσμευμένα διαθέσιμα	11.2	5.920	25	3.400	0
Αποθέματα	11.3	2.976	880	0	0
Απαιτήσεις	11.4	92.250	34.894	72.523	38.314
Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.5	<u>16.730</u>	<u>19.207</u>	<u>13.020</u>	<u>16.061</u>
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		409.375	297.042	285.998	246.992
<i>Μη κυκλοφορούν ενεργητικό</i>					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	11.6	1.267.236	1.103.211	1.087.569	1.103.206
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	11.7	44.205	49.314	27.089	30.563
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.8	1.540	1.139	1.540	1.139
Υπεραξία	11.9	13.047	8.435	0	0
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11.10	0	0	182.104	173.334
Επενδύσεις σε συγγενείς	11.11	9.732	129.363	0	0
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες	11.4	527	1.383	527	1.383
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.12	3.177	6.941	31.114	36.996
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	11.13	<u>0</u>	<u>515</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		1.341.463	1.300.503	1.329.943	1.346.645
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.750.838	1.597.545	1.615.940	1.593.637
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
<i>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>					
Δάνεια	11.15	1	163.447	0	163.447
Εμπορικές υποχρεώσεις	11.14	170.333	69.833	120.731	70.861
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.16	0	393	0	0
Φόροι	11.17	178.228	121.268	163.980	119.676
Λοιπές υποχρεώσεις	11.18	<u>108.325</u>	<u>43.437</u>	<u>100.116</u>	<u>38.028</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		456.907	400.420	386.827	394.012
<i>Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>					
Δάνεια	11.15	0	0	0	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.16	0	42	0	0
Αναβαλλόμενοι φόροι παθητικού	11.13	566	0	6.699	3.799
Προγράμματα παροχών προσωπικού	11.19	847	13.937	743	13.307
Προβλέψεις	11.20	31.316	49.292	49.133	48.082
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.21	<u>6.343</u>	<u>8.571</u>	<u>5.875</u>	<u>8.386</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		59.071	71.842	62.452	73.584
<i>Ίδια κεφάλαια</i>					
Μετοχικό κεφάλαιο	11.22	93.700	93.700	93.700	93.700
Αποθεματικά	11.23	48.474	59.633	48.474	59.633
Κέρδη εις νέον		1.023.325	969.950	1.022.488	970.708
Δικαιώματα μειοψηφίας	11.24	<u>67.160</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		1.234.859	1.125.283	1.166.661	1.126.041
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		1.750.838	1.597.545	1.615.940	1.593.637

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01- 31.12.2014	01.01- 31.12.2013	01.01- 31.12.2014	01.01- 31.12.2013
Κύκλος εργασιών	10	4.239.072	3.711.039	3.739.713	3.504.294
Κέρδη στους νικητές παιχνιδιών	11.26	<u>-2.881.392</u>	<u>-2.491.136</u>	<u>-2.557.183</u>	<u>-2.354.148</u>
Καθαρά έσοδα προ φόρου (30%)		1.377.679	1.219.923	1.202.529	1.150.146
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων	11.27	<u>-391.924</u>	<u>-343.401</u>	<u>-359.879</u>	<u>-344.726</u>
Καθαρά έσοδα μετά φόρου (30%)		985.756	874.522	842.651	805.420
Άλλες πωλήσεις	10/11.28	16.215	0	0	0
Κόστος παραχής υπηρεσιών	11.29	<u>-378.030</u>	<u>-328.172</u>	<u>-459.394</u>	<u>-481.008</u>
Μικτό κέρδος		423.920	346.350	383.257	324.412
Άλλα λειτουργικά έσοδα	11.30	7.521	2.581	28.878	20.762
Δαπάνες διάθεσης	11.31	-88.927	-101.382	-78.954	-99.419
Δαπάνες διοίκησης	11.31	-41.346	-33.949	-39.433	-37.276
Άλλα λειτουργικά έσοδα	11.32	-4.971	-16.262	-4.725	-16.227
Απομείωση αξίας παγίων	11.7	<u>0</u>	<u>-19.737</u>	<u>0</u>	<u>-19.737</u>
Λειτουργικό αποτέλεσμα		296.198	177.601	289.383	172.515
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση παγίων		5	-410	-29	-209
Έσοδα / (Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις		321	-235	0	0
Αναστροφή απομείωσης επενδύσεων	11.11	7.462	0	0	0
Χρηματοοικονομικά έσοδα	11.33	3.786	14.207	2.504	12.289
Χρηματοοικονομικά έξοδα	11.33	-2.192	-3.407	-1.351	-1.195
Μερίσματα από θυγατρικές	11.25	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.769</u>	<u>7.302</u>
Κέρδη προ φόρου εισοδήματος		305.579	187.756	297.277	190.702
Τρέχων φόρος εισοδήματος	11.34	-105.878	-49.718	-101.286	-49.602
Αναβαλλόμενος φόρος	11.34	<u>-477</u>	<u>3.077</u>	<u>-2.728</u>	<u>1.362</u>
Κέρδη μετά φόρων		199.224	141.115	193.262	142.665

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	11.1	1.216.858	1.222.987	1.041.090	1.063.227
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	11.2	67.583	56.238	45.196	32.861
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.3	940	1.398	940	1.398
Υπεραξία	11.4	14.183	14.183	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	11.5	-	-	280.604	147.604
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	11.6	12.175	11.225	-	-
Μακροπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις	11.11	13	112	13	112
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	11.7	6.384	2.962	21.263	24.912
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	11.8	<u>12.154</u>	<u>9.815</u>	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>1.330.291</u>	<u>1.318.920</u>	<u>1.389.107</u>	<u>1.270.114</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	11.9	273.523	301.695	65.433	231.115
Αποθέματα	11.10	12.469	13.265	2.350	280
Εμπορικές απαιτήσεις	11.11	80.634	55.234	33.667	23.391
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	11.12	<u>70.757</u>	<u>19.719</u>	<u>50.198</u>	<u>17.630</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>437.384</u>	<u>389.913</u>	<u>151.648</u>	<u>272.416</u>
Σύνολο Ενεργητικού		<u>1.767.675</u>	<u>1.708.833</u>	<u>1.540.755</u>	<u>1.542.530</u>
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	11.13	95.700	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	11.14	32.417	48.773	31.900	48.474
Ίδιες μετοχές	11.15	(7.454)	(2.719)	(7.454)	(2.719)
Κέρδη εις νέο		<u>914.614</u>	<u>1.020.068</u>	<u>917.975</u>	<u>1.020.827</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν σε μετόχους της Εταιρείας		<u>1.035.277</u>	<u>1.161.822</u>	<u>1.038.121</u>	<u>1.162.282</u>
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	11.16	<u>36.954</u>	<u>41.005</u>	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		<u>1.072.231</u>	<u>1.202.827</u>	<u>1.038.121</u>	<u>1.162.282</u>
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	11.17	263.000	115.000	208.000	115.000
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	11.8	-	-	3.962	3.493
Προγράμματα παροχών προσωπικού	11.18	1.507	1.036	1.355	932
Προβλέψεις	11.19	34.049	59.061	32.673	57.591
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.20	<u>6.699</u>	<u>5.926</u>	<u>5.306</u>	<u>5.409</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		<u>305.254</u>	<u>181.022</u>	<u>251.296</u>	<u>182.425</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	11.17	118.689	32.097	118.689	2.097
Εμπορικές υποχρεώσεις	11.21	153.348	127.091	65.100	52.562
Υποχρεώσεις από φόρους	11.22	51.429	129.942	43.960	119.724
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.23	<u>66.722</u>	<u>35.853</u>	<u>23.590</u>	<u>23.441</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		<u>390.189</u>	<u>324.984</u>	<u>251.338</u>	<u>197.824</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>695.443</u>	<u>506.006</u>	<u>502.634</u>	<u>380.248</u>
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		<u>1.767.675</u>	<u>1.708.833</u>	<u>1.540.755</u>	<u>1.542.530</u>

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01- 31.12.2016	01.01- 31.12.2015	01.01- 31.12.2016	01.01- 31.12.2015
Μικτές εισπράξεις από παιχνίδια		4.229.974	4.257.317	3.521.958	3.603.419
Η Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος έχει ως ακολούθως:					
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)		1.397.565	1.399.671	1.152.655	1.167.601
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιπές εισφορές	11.25	(466.743)	(411.964)	(402.819)	(350.420)
Προμήθειες πρακτόρων	11.26	<u>(357.775)</u>	<u>(362.369)</u>	<u>(292.830)</u>	<u>(300.984)</u>
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)		573.047	625.339	457.006	516.197
Άλλα λειτουργικά έσοδα	11.27	108.462	128.662	43.453	43.413
Λειτουργικά έξοδα					
Κόστος μισθοδοσίας	11.28	(56.199)	(46.098)	(49.038)	(41.370)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	11.29	(70.585)	(76.171)	(53.168)	(58.351)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	11.30	<u>(247.185)</u>	<u>(254.628)</u>	<u>(124.360)</u>	<u>(120.476)</u>
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)		307.540	377.103	273.892	339.413
Αποσβέσεις		<u>(58.286)</u>	<u>(74.332)</u>	<u>(36.684)</u>	<u>(39.995)</u>
Λειτουργικό αποτέλεσμα		249.254	302.770	237.208	299.418
Χρηματοοικονομικά έσοδα	11.31	3.641	1.732	784	890
Χρηματοοικονομικά έξοδα	11.31	(16.928)	(6.400)	(13.181)	(4.287)
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	11.32	<u>950</u>	<u>1.490</u>	<u>9.103</u>	<u>5.640</u>
Κέρδη προ φόρων		236.916	299.592	233.914	301.661
Φόρος εισοδήματος	11.33	<u>(64.060)</u>	<u>(89.692)</u>	<u>(61.826)</u>	<u>(90.571)</u>
Κέρδη μετά φόρων		172.856	209.901	172.088	211.091

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
<i>Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία</i>					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	12.1	1.163.867	1.216.858	1.001.442	1.041.090
Ενώματες ακινητοποιήσεις	12.2	109.298	67.583	86.994	45.196
Επενδύσεις σε ακίνητα	12.3	922	940	922	940
Υπεραξία	12.4	54.676	14.183	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	12.5	-	-	281.945	280.604
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	12.6	-	12.175	-	-
Μακροπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις	12.11	2	13	2	13
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	12.7	22.553	6.384	40.225	21.263
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	12.8	<u>5.209</u>	<u>12.154</u>	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		1.356.527	1.330.291	1.411.530	1.389.107
<i>Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία</i>					
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12.9	246.102	273.523	94.270	65.433
Αποθέματα	12.10	7.920	12.469	1.927	2.350
Εμπορικές απαιτήσεις	12.11	127.829	80.634	54.360	33.667
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	12.12	<u>58.532</u>	<u>70.757</u>	<u>29.896</u>	<u>50.198</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		440.383	437.384	180.454	151.648
Σύνολο Ενεργητικού		1.796.910	1.767.675	1.591.984	1.540.755
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
<i>Ίδια κεφάλαια</i>					
Μετοχικό κεφάλαιο	12.13	95.700	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	12.14	33.034	32.417	31.900	31.900
Ίδιες μετοχές	12.15	(9.039)	(7.454)	(9.039)	(7.454)
Κέρδη εις νέο		<u>595.075</u>	<u>914.614</u>	<u>598.462</u>	<u>917.975</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν σε μετόχους της Εταιρείας		714.770	1.035.277	717.023	1.038.121
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	12.16	<u>43.397</u>	<u>36.954</u>	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		758.167	1.072.231	717.023	1.038.121
<i>Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	12.17	513.098	263.000	467.342	208.000
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	12.8	-	-	9.252	3.962
Προγράμματα παροχών προσωπικού	12.18	3.084	1.507	2.735	1.355
Προβλέψεις	12.19	31.187	34.049	29.773	32.673
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.20	<u>9.354</u>	<u>6.699</u>	<u>7.590</u>	<u>5.306</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		556.722	305.254	516.693	251.296
<i>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>					
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	12.17	169.171	118.689	169.171	118.689
Εμπορικές υποχρεώσεις	12.21	173.860	149.283	77.005	65.100
Υποχρεώσεις από φόρους	12.22	89.771	55.495	78.409	43.960
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.23	<u>49.218</u>	<u>66.722</u>	<u>33.683</u>	<u>23.590</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		482.020	390.189	358.268	251.338
Σύνολο υποχρεώσεων		1.038.743	695.443	874.961	502.634
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		1.796.910	1.767.675	1.591.984	1.540.755

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01- 31.12.2017	01.01- 31.12.2016	01.01- 31.12.2017	01.01- 31.12.2016
Μικτές εισπράξεις από παιχνίδια		4.422.902	4.229.974	3.684.005	3.521.958
Η Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος έχει ως ακολούθως:					
Καθαρά έσοδα προ εισφορών (GGR)		1.455.514	1.397.565	1.201.589	1.152.655
Εισφορά επί των καθαρών εσόδων και λοιτές εισφορές	12.25	<u>(482.578)</u>	<u>(466.743)</u>	<u>(416.874)</u>	<u>(402.819)</u>
Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)		972.936	930.822	784.715	749.836
Προμήθειες πρακτόρων	12.26	<u>(369.924)</u>	<u>(358.375)</u>	<u>(302.659)</u>	<u>(292.830)</u>
Λοιτές προμήθειες σχετικές με τα Καθαρά έσοδα από παιχνίδια (NGR)	12.27	<u>(38.270)</u>	<u>(26.273)</u>	<u>(21.740)</u>	<u>(9.912)</u>
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	12.28	119.636	108.462	38.012	43.453
Λοιπά λειτουργικά κόστη	12.29	<u>(91.731)</u>	<u>(84.586)</u>	∓	∓
		592.647	570.051	498.328	490.547
Λειτουργικά έξοδα		<u>(286.192)</u>	<u>(262.511)</u>	<u>(238.358)</u>	<u>(216.655)</u>
Κόστος μισθοδοσίας	12.30	<u>(63.781)</u>	<u>(56.199)</u>	<u>(55.294)</u>	<u>(49.038)</u>
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	12.31	<u>(67.431)</u>	<u>(65.921)</u>	<u>(47.485)</u>	<u>(46.745)</u>
Άλλα λειτουργικά έξοδα	12.32	<u>(154.980)</u>	<u>(140.391)</u>	<u>(135.579)</u>	<u>(120.871)</u>
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)		306.455	307.540	259.971	273.892
Αποσβέσεις και απομείωση ασώματων ακινητοποιήσεων	12.1 & 12.2 & 12.3	<u>(91.885)</u>	<u>(58.286)</u>	<u>(66.631)</u>	<u>(36.684)</u>
Λειτουργικό αποτέλεσμα		214.570	249.254	193.339	237.208
Χρηματοοικονομικά έσοδα	12.33	2.934	3.641	1.412	784
Χρηματοοικονομικά έξοδα	12.33	<u>(23.998)</u>	<u>(16.928)</u>	<u>(20.656)</u>	<u>(13.181)</u>
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)	12.34 & 12.6	<u>(267)</u>	<u>950</u>	<u>6.592</u>	<u>9.103</u>
Κέρδη προ φόρων		193.238	236.916	180.687	233.914
Φόρος εισοδήματος	12.35	<u>(61.613)</u>	<u>(64.060)</u>	<u>(55.125)</u>	<u>(61.826)</u>
Κέρδη μετά φόρων		131.625	172.856	125.563	172.088